

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3301/2012. (XI. 12.) AB határozat	jogszabály folyamatban lévő ügyben alkalmazásának kizárásáról.....	603
3302/2012. (XI. 12.) AB határozat	bírói kezdeményezés elutasításáról	607
3303/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás megszüntetéséről...	614
3304/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	616
3305/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	617
3306/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	619
3307/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	620
3308/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	621
3309/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	622
3310/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	624
3311/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	625
3312/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	625
3313/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	626
3314/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	627
3315/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	628
3316/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	629
3317/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	631
3318/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	632
3319/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	633
3320/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	634
3321/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	635
3322/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	636
3323/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	637
3324/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	638
3325/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	639
3326/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	641
3327/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	643
3328/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	644
3329/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	645

3330/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	646
3331/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	647
3332/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	648
3333/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	650
3334/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	651
3335/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	653
3336/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	654
3337/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	655
3338/2012. (XI. 12.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	656

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3301/2012. (XI. 12.) AB HATÁROZATA

jogszabály folyamatban lévő ügyben alkalmazásának kizárásáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szolnok város helyi parkolási rendjéről szóló 17/2001. (V. 24.) számú önkormányzati rendeletének 2011. január 1-ig hatályos 5. §-a alkotmányellenes volt, így az a Szolnoki Városi Bíróság előtt az 5.P.20.740/2011. szám alatt folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2011. szeptember 9-én a Szolnoki Városi Bíróság bírójának az előtte a 5.P.20.740/2011. szám alatt folyamatban lévő ügyben – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § b) pontja, 37. §-a és 38. § (1) bekezdése alapján – kezdeményezte Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szolnok város helyi parkolási rendjéről szóló 17/2001. (V. 24.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 2010. március 24-én hatályos 5. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványt az Alkotmánybíróság az 1331/B/2011. számon iktatta. A támadott rendelkezések a pótdíjfizetés részletes szabályait tartalmazzák, úgymint: a pótdíjfizetésre okot adó körülmények, a pótdíj összege, pótdíjfizetésről szóló értesítés, a pótdíj behajtása.
- [2] Az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 109/2009. (XI. 18.) AB határozatára (ABH 2009, 941., a továbbiakban: Abh.), amely 2010. június 30. napjával megsemmisítette a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.)

15. § (3) bekezdését és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 63/A. § h) pontját. A megsemmisített rendelkezések adtak felhatalmazást a helyi önkormányzatok – mint közútkezelők – számára, hogy a várakozásért (parkolásért) díjat, pótdíjat szedhessenek.

- [3] Az indítványozó álláspontja szerint az alkotmányellenesnek nyilvánított és megsemmisített felhatalmazó rendelkezések miatt az Ör. 5. §-a megalkotására az önkormányzatnak nem volt törvényes felhatalmazása. Hivatkozik a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § a) pontjára, amely szerint – a törvénykönyv alkalmazásában – az önkormányzat rendelete akkor minősül jogszabálynak, ha törvény felhatalmazása alapján annak keretei között szabályoz. Mivel az Abh. alapján a parkolás magánjogi keretek között nyújtott helyi közszolgáltatás, amelynek szabályozása a gazdaságilag is érdekelt helyi önkormányzat feladata, a szabályozás csak szigorú törvényi feltételek között történhet. Az indítványozó szerint a – megsemmisítés folytán – törvényi felhatalmazást nélkülöző Ör. 5. §-a sérti a jogbiztonságot [Alkotmány 2. § (1) bekezdés] és az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében szabályozott követelményt [az önkormányzat rendelete más jogszabállyal nem lehet ellentétes], ezért kérte alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

- [4] 2. 2012. január 1-jén hatályba lépett az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.). Az Alkotmánybíróság III/1065-1/2012. számú végzésével tájékoztatta az indítványozót arról, hogy az ügy száma 2012. január 1. napjától megváltozott, valamint az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71–72. §-ban nem szabályozott ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Az Abtv. 25. §-a és 52. § (1) bekezdés d) pontja alapján arra is felhívta az indítványozót, hogy az indítványát egészítse ki azzal, hogy a bírói kezdeményezéssel érintett jogszabály az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti és miért.

- [5] A Szolnoki Városi Bíróság 5.P.20.740/2011/10. számú végzésével 2012. március 5-én indítványát kiegészítette. Ebben arra hivatkozik, hogy az Ör. az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a T) cikk (1) és (2) bekezdését, valamint a 32. cikk (1) bekezdének a) pontját és (3) bekezdését sérti. Ezért kéri az Ör. alaptörvény-ellenességének megállapítását.
- [6] 3. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az Ör. indítványban támadott rendelkezését a bírói kezdeményezés előterjesztését követően többször módosították. Az Abtv. 41. §-ának (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét is megállapíthatja, ha a jogszabályt a konkrét esetben még alkalmazni kellene. A Szolnoki Városi Bíróságnak az előtte 5.P.20.740/2011. számon folyamatban lévő perben az Ör. már nem hatályos rendelkezéseit kellene alkalmazni, az indítvány tárgya azonban épp ezen rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítása, erre tekintettel az Alkotmánybíróság az Ör. már nem hatályos rendelkezései tekintetében folytatta le eljárását.
- [7] 4. Az indítványozó bíró az Ör. támadott rendelkezéseivel összefüggésben az alkalmazási tilalom kimondását nem kezdeményezte, de az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatának megfelelően úgy értelmezte, hogy a bírói kezdeményezés magában foglalja az alkalmazási tilalom kimondása iránti kérelmet is. [21/2005. (VI. 2.) AB határozat, ABH 2005, 239, 242.; 36/2006. (IX. 7.) AB határozat, ABH 2006, 473.]

II.

- [8] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:
- „B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- „T) cikk (1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.
- (2) Jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet. Jogszabály továbbá a
- Honvédelmi Tanács rendkívüli állapot idején és a köztársasági elnök szükségállapot idején kiadott rendelete.”
- „32. cikk
- (1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között
- a) rendeletet alkot;
- (...)
- (3) Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.”
- [9] 2. Az Ör. 5. §-ának az indítvánnyal érintett – 2010. március 24-én hatályos – szövege:
- „5. § (1) A rendelet 3. számú mellékletében meghatározott pótdíjat kell fizetni, ha:
- a) várakozás megkezdésekor (papíralapú jegy vásárlása esetén a gépjármű elhelyezésétől számított 5 percen belül) nem fizették ki a várakozási díjat,
- b) a várakozási időt túllépték (a jegy, a mobilparkolókártya és a bérlet érvényességi ideje lejárt),
- c) a parkolási jegyet, mobilparkolókártyát és a bérletet nem, vagy úgy helyezték el, hogy az ellenőrizhetetlen.
- (2)
- (3) Az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott pótdíj kivetéséről szóló felszólítást készpénz-átutalási megbízás nyomtatványt a parkoló ellenőr a parkoló gépjármű szélvédőjén helyezi el, melyen feltünteti a parkoló helyét, a parkolás időpontját, a gépjármű rendszámát, valamint a szabálytalanság megnevezését és a pótdíjra vonatkozó információkat.
- (4) A pótdíj összege, ha azt a gépjármű tulajdonosa (üzembentartója) a felszólításnak a járműre történő kihelyezését követő
- a) 8 naptári napon belül befizeti, úgy a 3. számú melléklet szerint a jármű díjosztályának megfelelő összeg,
- b) 8 naptári napon túli befizetés esetén a 3. számú melléklet szerint a jármű díjosztályának megfelelő összeg.
- (5)
- (6) A meg nem fizetett várakozási díj, illetve pótdíj behajtása az üzemeltető feladata.
- (7) Az üzemeltető a díjak és pótdíjak behajtásáról a polgári jog szabályai szerint gondoskodik.
- (8) Az (1)–(5) bekezdésben foglalt kötelezettségek – a jármű használatának tartós vagy időleges átengedésétől függetlenül – szabálytalanságot elkövetőt és a jármű forgalmi engedélyében megjelölt tulajdonost (üzembentartót) egyetemlegesen terhelik.

(9) A pótdíj összege a parkolás helyszínén történő befizetés esetén a rendelet 3. számú melléklet szerint a jármű díjosztályának megfelelő összeg.”

III.

[10] Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.

[11] 1. Az Alkotmánybíróság eljárása során elsőként azt vizsgálta meg, hogy az indítvány alapján van-e hatásköre az Ör. alaptörvény-ellenességének vizsgálatára. Az Abtv. 37. § (1) bekezdése az önkormányzati rendelet alkotmányossági felülvizsgálata tekintetében ugyanis korlátozza az Alkotmánybíróság hatáskörét:

„37. § (1) Az Alkotmánybíróság a 24–26. §-ban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása.”

[12] Jelen ügyben az alkotmányossági vizsgálat tárgya az, hogy – az alkotmányellenesnek talált és emiatt megsemmisített törvényi felhatalmazó rendelkezések hiányában – a törvényes felhatalmazás nélküli Ör. megfelel-e az Alaptörvény rendelkezéseinek. Mivel a bírói kezdeményezés kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálatára irányul és egyéb normakollízióra nem hivatkozik, ezért az Abtv. 37. §-a alapján a vizsgálat lefolytatása az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság érdemben bírálta el a folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezést.

[13] 2. Az Ör. megalkotására a Kkt. 15. § (3) bekezdése adott felhatalmazást. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban megállapította a Kkt. 15. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét és azt 2010. június 30. napjával megsemmisítette, mert ellentétes volt az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezethető jogbiztonság követelményével. Az Alkotmánybíróság döntését egyrészt azzal indokolta, hogy a parkolási tárgyú jogszabályalkotásra adott felhatalmazó rendelkezések, amelyek az Alkotmány 58. § (1) bekezdésébe foglalt alapjog, a helyváltoztatás szabadsága, továbbá az Alkotmány 9. § (1) bekezdésére visszavezethető szerződési szabadság, mint alkotmányos jog korlátozását tették lehetővé, nem kellően pontosan határolták körül a díjmegállapítás kereteit, szempontjait, korlátait, másrészt azzal, hogy a felhatalmazó rendelkezések nem voltak tekintettel a helyi önkormányzatok díjmegállapításban fennálló gazdasági érdekeltségére, sem pedig az önkormányzatok árhatósági funkciójára, amely a

közszolgáltatást igénybe vevő fogyasztók érdekeinek védelmét szolgálta volna (ABH 2009, 941, 962.).

[14] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban elfogadta a Legfelsőbb Bíróságnak a közúti várakozásra vonatkozó jogértelmezését, amely szerint a közút közlekedési – ezen belül parkolási – célú használatával összefüggésben keletkező jogviszony magánjogi jellegű. Megállapította továbbá, hogy az Ötv. 8. § (1) bekezdése alapján a közterület (közút) fenntartása, a várakozóhelyek kijelölése, a fizetendő díjak meghatározása a helyi köztulajdon működtetésével biztosított közszolgáltatás. Az Abh. szerint, amennyiben a közúti várakozás (parkolás) közszolgáltatás, amelyet a közút kezelője nyújt szerződéses keretek között, akkor az önkormányzat parkolásra vonatkozó rendelete e szerződés feltételeit határozza meg. A személyek vagyoni viszonyait a Ptk. szabályozza, amelynek 685. § a) pontja szerint az önkormányzat rendelete a szerződéses viszonyok tekintetében csak akkor tekinthető jogszabálynak, ha megalkotására törvényi felhatalmazás alapján és annak keretei között került sor. A helyi önkormányzatok tehát a parkolási tárgyú rendeleteket nem saját, hanem delegált hatáskörben alkotják meg.

[15] Az Alkotmánybíróságnak az Abh.-ban arról is döntenie kellett, hogy a Kkt. 15. § (3) bekezdésének megsemmisítése kihat-e a felhatalmazó rendelkezésen alapuló, a közterületen való várakozást szabályozó önkormányzati rendeletek érvényességére.

[16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „önmagában a felhatalmazó rendelkezések hatályon kívül helyezése nem teszi kétségesé a »felhatalmazott« jogalkotó felhatalmazásának alkotmányosságát: a felhatalmazó rendelkezés megalkotásakor a »felhatalmazó« jogalkotó közhatalma teljességének birtokában jár el. Amennyiben azonban e jogalkotói hatáskör csorbát szenved, úgy annak delegálására sem kerülhet sor alkotmányosan.” (ABH 2009, 941, 964.) A fentiek alapján a testület megállapította, hogy a Kkt. 15. § (3) bekezdésében adott felhatalmazó rendelkezés alkotmányellenessé nyilvánítása és megsemmisítése kihatott a felhatalmazáson alapuló önkormányzati rendeletek alkotmányosságára is. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abh.-ban 2010. június 30. napjával megsemmisítette a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályairól szóló 24/2009. (V. 11.) Főv. Kgy. rendeletet. Továbbá, bírói kezdeményezésre a főváros parkolási rendjét szabályozó – az elbíráláskor már hatályon kívül helyezett – 38/1993. (XII. 27.) és 19/2005. (IV. 22.) Főv. Kgy. rendeletek egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítása mellett alkalmazásukat is kizárta folyamatban lévő perekben.

- [17] 2.1. Az Abh. kihirdetését követően több bírói kezdeményezés érkezett az Alkotmánybírósághoz, amelyekben a Kkt. megsemmisített 15. § (3) bekezdésének felhatalmazó rendelkezése alapján elfogadott önkormányzati rendeletek alkotmányellenességének megállapítását, és alkalmazási tilalom kimondását kérték.
- [18] A 137/2010. (VII. 8.) AB határozatban (ABH 2010, 1094.), a 180/2010. (X. 20.) AB határozatban (ABH 2010, 865.), a 22/2011. (III. 30.) AB határozatban (ABH 2011, 658.), valamint a 62/2011. (VII. 13.) AB határozatban (ABH 2011, 736.) az Alkotmánybíróság – ex nunc vagy pro futuro hatállyal – megsemmisítette a bírói kezdeményezésekben támadott parkolási tárgyú önkormányzati rendeleteket, és minden egyes esetben alkalmazási tilalmat mondott ki a jogerősen még le nem zárt polgári peres eljárásokban. Az ügyek mindegyikére jellemző, hogy a jogellenes parkolás 2010. június 30-a előtt történt, és az ebből fakadó peres eljárások is ezen időpont előtt kezdődtek.
- [19] Az Alkotmánybíróság – a hivatkozott alkotmánybírói határozatokból kiolvasható – állandó gyakorlata tehát az, hogy a Kkt. és az Ötv. felhatalmazó rendelkezéseinek alkotmányellenessége okán a parkolási tárgyú önkormányzati rendeletek már megalkotásukkor sem rendelkeztek az Alkotmánynak megfelelő törvényi felhatalmazással, így azok maguk is alkotmányellenesek.
- [20] 2.2 Az Alaptörvény hatályba lépése miatt az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett azt, hogy az Abh.-ban – az Alkotmányban biztosított jogokra tekintettel – tett megállapítások alkotmányossági szempontból mennyiben felelnek meg az Alaptörvény rendelkezéseinek. Abban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapvető vagy alapjogot szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, mely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát (34/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [33]; 35/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [25]).
- [21] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban a Kkt. 15. § (3) bekezdése és a parkolási tárgyú fővárosi közgyűlési rendeletek alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elvének sérelmét jelölte meg.
- [22] Az Abh.-ban hivatkozott alkotmányos elvet – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. A jogállamiság elvét az Alapvetés fejezetének B) cikk (1) bekezdése tartalmazza. Az Alkotmánybíróság ezért az alaptörvény-ellenesség tekintetében a jelen határozat alapjaként elfogadja az Abh.-ban tett megállapításokat.
- [23] Tekintettel arra, hogy az Ör. támadott szabályának alkotmányosságára is kihatott a felhatalmazó norma alaptörvény-ellenessége, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 5. §-a is alaptörvény-ellenes. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy azért nem állapította meg az Ör. egészének alkotmányellenességét, mivel a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése az Abh.-ban foglaltakra tekintettel módosította – többek között – az Ör. megalkotására felhatalmazó jogszabályi rendelkezéseket tartalmazó Ör.-beli bevezető részt.
- [24] 2.3. A következőkben az Alkotmánybíróság az alkalmazási tilalom kimondásának lehetőségét vizsgálta. Az indítvány előterjesztésekor az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény volt hatályban, melynek 38. §-a a következőképp rendelkezett a bírói kezdeményezésről:
- „38. § (1) A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.
- (2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyében alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”
- [25] Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71–72. §-ban nem szabályozott ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [26] A hatályos Abtv. is lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezés alapján, egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki. Az Abtv. 25. §-a szerint a bírónak lehetősége van az Alkotmánybíróságnál kezdeményezni a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította. Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt a konkrét esetben még alkalmazni kellene. Mivel nem hatályos normáról van szó, az alaptörvény-ellenesség folytán – élve az Abtv. 41. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazással, és figyelemmel a jogbiztonság követelményére – az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezés-

nek az alkalmazási tilalom tekintetében is helyt adott, és kizárta az Ör. 2011. január 1-jéig hatályos 5. §-ának alkalmazhatóságát a rendelkező részben megjelölt peres eljárásban.

Budapest, 2012. október 15.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1065/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3302/2012. (XI. 12.) AB HATÁROZATA

bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyben alkalmazandó alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának kimondására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Pokol Béla* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Lenkovich Barnabás*, *dr. Lévy Miklós* és *dr. Stumpf István* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

Az Alkotmánybíróság a 42/2008. (IV. 17.) AB határozattal megsemmisített, a helyi önkormányzatok által 2004. évben jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás visszafizetésének ütemezéséről szóló 50/2006. (III. 14.) Korm. rendeletnek a Balassagyarmati Törvényszék előtt 10.K.21.198/2008.

szám alatt folyamatban lévő perben történő alkalmazásának kizárására irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok, valamint alkotmányjogi panaszok ügyében – mely utóbbiakat az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló beadványokként bírált el – meghozott 42/2008. (IV. 17.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) – egyéb rendelkezések mellett – megállapította, hogy a helyi önkormányzatok által 2004. évben jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás visszafizetésének ütemezéséről szóló 50/2006. (III. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) – melynek melléklete 24 önkormányzatot sorolt fel, és megállapította a visszafizetési kötelezettség mértékét, kezdetét és záró időpontját – egésze alkotmányellenes. Ezért azt az Abh. közzététele napjával, 2008. április 17-ével megsemmisítette.
- [2] Az indítványozó Nógrád Megyei Bíróság közigazgatási bírójára előtt folyamatban lévő – több, egyesített – per tárgya a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) hatósági határozatai jogszerűségének felülvizsgálata. A keresettel támadott határozatokban a MÁK az R. alapján a felperes települési önkormányzatokat kamatfizetésre kötelezte.
- [3] A bíró 2011. január 11-én az előtte 10.K.21.198/2008. szám alatt folyamatban lévő ügyben az R. perbeli alkalmazási tilalmának megállapítását indítványozta az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 43. § (4) bekezdése alapján, arra tekintettel, hogy az Alkotmánybíróság az Abh.-ban (ABH 2008, 417.) alkotmányellenesnek minősítette és a határozat közzétételének napjával megsemmisítette a jogszabályt. Egyidejűleg a per tárgyalását a régi Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján felfüggesztette. Az indítványozó bíró utalt arra is, hogy a bírói felülvizsgálat tárgyát képező jogerős közigazgatási határozatokat a MÁK az Abh. közzétételét megelőzően hozta meg, így kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult az utóbb alkotmányellenessé nyilvánított jogszabály perbeli alkalmazási tilalmának kimondására. A Balassagyarmati Törvényszék 2012. április 2-án indítványát kiegészítette. Ebben – az időközben bekövetkezett jogszabályváltozás miatt – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján kezdeményezte az R. perben történő alkalmazása kizárását.

II.

[4] 1. Alaptörvény érintett rendelkezései szerint:

„24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság (...)

b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”

[5] 2. A régi Abtv. – 2011. december 31-ig hatályban volt – szabálya:

„38. § (1) A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.

(2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyében alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”

„43. § (1) Azt a jogszabályt vagy a közjogi szervezetszabályozó eszközt, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzétételét követő naptól nem lehet alkalmazni.

(2) A jogszabálynak vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz megsemmisítése, – (3) bekezdésben foglalt eset kivételével – nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, s a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

(...)

(4) Az Alkotmánybíróság a 42. § (1) bekezdésében, valamint a 43. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.”

[6] 3. Az Abtv. hatályos szabálya:

„25. § Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.”

[7] 4. Az R. 2008. április 17-ig hatályban volt, érintett rendelkezései:

„A Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás hároméves kereteiről szóló törvény végrehajtásáról szóló 2005. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Törvény) 7. § (20) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Törvény 7. § (7) bekezdés b) pontjában meghatározott jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás visszafizetésének ütemezésére a Kormány a következőket rendeli el:

1. § Az érintett és kérelmet benyújtó önkormányzatoknak a jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatást e rendelet melléklete szerint kell visszafizetni.

2. § (1) A jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás törlesztő részleteit az önkormányzatoknak az e rendelet mellékletében meghatározott visszafizetés kezdetétől legkésőbb a visszafizetés végéig negyedévente egyenlő részletekben kell megfizetniük.

(2) A Magyar Államkincstár megállapítja az önkormányzatokat a jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás miatt e rendelet kihirdetéséig terhelő, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamat összegét. Az önkormányzatok e kamatot – a Magyar Államkincstárhoz benyújtott kérelmük alapján – egy összegben vagy részletekben fizethetik meg. Részletfizetés esetén a kamat összegét tőkésíteni szükséges, és a tőkésített összeg után a részletfizetés idejére a mindenkori jegybanki alapkamatot negyedévente részletekben kell megfizetniük, legfeljebb a jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás visszafizetése végéig.

(3) E rendelet hatálybalépését követően a jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás visszafizetése végéig terjedő időszakra az önkormányzatok a mindenkori jegybanki alapkamatot negyedévente részletekben fizetik meg.

(4) Az (1)–(3) bekezdésekben foglalt fizetési kötelezettségeket az érintett önkormányzatoknak minden negyedévet követő hónap 10-éig – a negyedik negyedévben december 20-ig – kell teljesíteniük.

3. § A Magyar Államkincstár a negyedévet követő hónap 5-éig – a negyedik negyedévben december 15-ig – értesíti az e rendelet melléklete szerinti visszafizetéssel érintett önkormányzatokat a kamatokkal megnövelt esedékes fizetési kötelezettségről.

4. § Amennyiben a fizetési kötelezettség a 2. §-ban előírt határidőn belül nem teljesül, a Magyar Államkincstár azonnali beszedési megbízást nyújt be a helyi önkormányzat ellen.

5. § A belügyminiszter és a pénzügyminiszter a zárszámadási törvény keretében évente beszámol a visszafizetési kötelezettség teljesítéséről.

6. § Ez a rendelet a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.”

III.

- [8] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.
- [9] 1. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (ABH, 2011. 205., a továbbiakban: Abh.1.) értelmezte az Abtv. 43. § (1)–(2), illetve (4) bekezdéseit. Korábbi gyakorlatát megváltoztatva az alábbi megállapításokat tette: Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. A bíró az Alkotmány 50. § (1) bekezdése szerinti alkotmányos kötelezettségét akkor tudja maradéktalanul teljesíteni, ha az alkotmányos jog alkalmazásával, értelmezésével dönt az elé tárt jogvitákban. A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alaphoz vezető, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABH, 2011, 210.).
- [10] Az Abh.1.-ben – ahogyan azt a 76/2011. (X. 28.) AB határozat (ABH 2011, 392, 396.) tartalmazza – a jogbiztonság elvének érvényesítése érdekében, az Alkotmánybíróság egyéni alkotmányvédelemben fennálló alkotmányos kötelezettsége, valamint a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos elvének alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy hatásköri szabályai megadják a lehetőséget a bírói kezdeményezések esetében az alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának általános, minden folyamatban lévő perre kiterjedő kizárására, illetve arra is, hogy korábban megállapított alkotmányellenesség esetén az alkalmazási tilalomról önállóan döntsön.
- [11] Az Abh.1. ugyan lehetőséget adott arra, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondását kezdeményezzék a bíróságok, de csak abban az esetben, ha a korábbi határozat bírói kezdeményezés alapján állapított meg alkotmányellenességet és rendelt el a bírói kezdeményezésekkel érintett konkrét ügyekben alkalmazási tilalmat.
- [12] Az Abh.1. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.
- [13] Az Abh.1. kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatától eltérve, arra a következtetésre jutott, hogy bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez. Olyan esetben tehát, amikor a konkrét peres eljárásban a bíró alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve az alkalmazandó jog alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezi, az Alkotmánybíróság által megállapított alkotmányellenesség hatálya fősabály szerint kiterjed minden, az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel megegyező ténybeli és jogi alaphoz vezető folyamatban lévő peres eljárásra is. (...) Emellett meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alaphoz vezető, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban. Ezt indokolja az alkotmányos jog érvényesítésének bírói kötelezettsége, és a peres felek bíróság előtti egyenlőséghez, illetve a törvényes bíróhoz való alapjogainak érvényesíthetősége a jelen határozat IV. pontjában kifejtettek szerint. Ezért az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alaphoz vezető peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”
- [14] Ezek a megállapítások konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoznak. Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született. Az Abh.1. nem bírálta el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.
- [15] 2. A bírói kezdeményezés benyújtását követően hatályát veszítette az 1989-es Abtv. Az Abtv. 25. §-a változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-

- ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, a bírósági eljárás felfüggesztése mellett az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b*) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvényellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [16] Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot arra, hogy a 45. § (1)–(3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározza az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [17] Az Abtv. lehetővé teszi, hogy bírói kezdeményezés alapján egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki az Alkotmánybíróság.
- [18] Ezt a szabályt azonban – az Abh.1.-ben kifejtettek tekintetével – az Abtv. jogkövetkezményre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.
- [19] Az Abtv. 45. § (3) bekezdése értelmében a jogszabály megsemmisítése nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhassa az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [20] Alaptörvény-ellenességet megállapító, megsemmisítést tartalmazó és folyamatban lévő ügyekben alkalmazási tilalmat elrendelő határozat kihirdetését követően az Abtv. alapján csak bírói kezdeményezésben lehet kérni újabb, a határozatban foglaltaktól eltérő alkalmazási tilalom kimondását.
- [21] Az Abtv. 25. §-a bírónak, az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során teszi lehetővé, hogy olyan jogszabály alkalmazandóságánál, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, kezdeményezze az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az újabb alkalmazási tilalmat akkor lehet elrendelni az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, ha ez szolgálja a jogbiztonságot és a törvény előtti egyenlőséget, vagyis a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálását a bíróság előtt. Habár az R. alaptörvény-ellenességét megállapító alkotmánybírói határozat nem született, a jelen esetben – az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján – az alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezésről dönteni kellett: a bíróság indítványozási jogosultsága mind az indítvány benyújtásakor, mind az elbírálásakor fennáll.
- [22] 3. Absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Alaptörvény-ellenes jogszabály vagy jogszabály alaptörvény-ellenes értelmezése alapján számos tényállás keletkezik folyamatosan, amelyek eltérő szakaszban, vagy az eljárások különféle fázisaiban lehetnek. Ezért az Alkotmánybíróságnak lehetősége van az Abtv. alapján arra, hogy a jogkövetkezményeket az alaptörvény-ellenességet megállapító határozatában viszonylag szabadon határozza meg és a következményeket illetően az egyedi esetekben mérlegeljen a jogbiztonság, az egyéni jogok védelme és az alaptörvény-védelem szempontjai között. Az Abh. *ex nunc* hatállyal semmisítette meg az R.-t. Az Abh. konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett dönteni. Ezért a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki az R. alkalmazhatatlanságát.
- [23] A kifejtettekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az R.-nek a Balassagyarmati Törvényszék előtt 10.K.21.198/2008 szám alatt folyamatban lévő ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt elutasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [24] Támogatom a határozat rendelkező részében foglalt elutasítást, de az indokolás érvelésének menetét nem tudom elfogadni.
- [25] Az indokolás III. részének 2. pontja az egyedi ügyben döntő bíró Alkotmánybírósághoz fordulásának szabályozását illetően, megítélésem szerint, tévesen azonosnak veszi az 1989-es Abtv.-ben és a jelenlegiben: „Az Abtv. 25. §-a változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, a bírósági eljárás felfüggesztése mellett az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy a jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását”. Ugyanis míg az 1989-es Abtv. szabályozása alapján a bírónak csak akkor kellett az Alkotmánybírósághoz fordulnia az előtte folyó ügy eljárásának felfüggesztése mellett, ha az alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességét észlelte, addig a jelenlegi Abtv. 25. §-a ezen túl akkor is kötelezővé teszi ezt, ha olyan jogszabályt kellene alkalmaznia, melynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, és kérnie kell az alkalmazási-tilalom kimondását. *Ezt az új kötelezettséget pedig nem szűkíti le ez a szabály az alaptörvény-ellenesség kimondásának valamelyik fajtájára, hanem általános jelleggel teszi.* Ezért az Abtv. vonatkozó szabályának megváltozása már nem teszi lehetővé, hogy továbbra is a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra hivatkozással – mely az előző Abtv. szabályozást vette alapul –, lehessen kizárni az absztrakt normakontroll útján alkotmányellenesnek nyilvánított és megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmának indítványozását a bíró által. *A jelenlegi Abtv. 25. §-a erre feljogosítja, sőt kötelezi a bírót.* Nem vitás azonban, hogy ez a változás feszültségben áll a jelenlegi Abtv. által is tartalmazott szabállyal, amely a leggyakoribb megsemmisítési időpontot a szem előtt tartva úgy rendelkezik a 45. § (3) bekezdésben, hogy a megsemmisítés közzététele napja előtt létrejött jogviszonyokat és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket nem érinti a megsemmisítés.

Ebből pedig az következik, hogy noha a megsemmisítést kérő bírónak az előtte folyó ügyben már nem kell alkalmaznia a megsemmisített jogszabályi helyet – és ugyanígy az alkotmányjogi panasszal az alkalmazott jogszabályi hely megsemmisítését elérő indítványozó ügyében sem –, az összes többi, megsemmisítés előtti jogviszonyokból eredő jogokra és kötelezettségekre igen. A többi bíró tehát, ha eléjük kerül ilyen jogokból származó vitás ügy eljárása, nem kérhetné e szerint az alkalmazási tilalom kimondását. *A jelenlegi Abtv. 25. §-a és a 45. § (3) bekezdése így nyilvánvalóan ellenkező irányokba igazítja el a bírakat,* így az Alkotmánybíróságnak ezt a dilemmát kellett volna a jelenlegi határozatban valamelyik irányban feloldania egy önálló érveléssel, és az előző szabályzáson alapuló 35/2011. (V. 6.) AB határozatra már nem hivatkozhatott volna.

- [26] Párhuzamos véleményemben én úgy látom feloldhatónak a jelzett ellentmondást a hatályos Abtv. két szabálya között, ha abból indulunk ki, hogy a megsemmisítéshez vezető bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz mintegy ösztönzéseként az alkotmányossági ellenőrzés útba indítására „premiumpént” kapja csak azt a lehetőséget – mintegy a közérdek segítése fejében –, hogy már az adott ügyben sem kell alkalmazni a alaptörvény-ellenesség címén megsemmisített jogszabályt, és szigorú elvek szerint itt is el kellene maradnia a megsemmisítés hatásának. Ebből következik, hogyha az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a jogbiztonság és a beteljesedett jogviszonyokba belenyúlás elkerülése érdekében nem él a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel, akkor az említett prémiumtól eltekintve egyetlen további esetben sem lehet alkalmazási tilalmat kérni és elrendelni. Vagyis a jelzett ellentmondás feloldását én elvi okok miatt a 45. § (3) bekezdés javára látom megfelelőnek. Meg kell jegyezni, hogy ez az értelmezés nagyobb felelősséget ró az Alkotmánybíróság tagjainak a vállára azaz, hogy, ha a megsemmisített jogszabályi hely gyakorlati hatásai úgy diktálják, akkor sűrűbben éljen a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel akár a szabály létrejötté időpontjáig visszamenve, vagy ennél későbbi, de a megsemmisítéstől korábbi időpontban.
- [27] Ezzel összefüggésben fel kell még hívni a figyelmet arra, hogy a megsemmisítés időpontjának megválasztását lehetővé tevő Abtv. 45. § (4) bekezdése az *ex nunc* és a *pro futuro* megsemmisítés mellett nem csak az *ex tunc* – a létrehozás időpontjáig visszamenő – megsemmisítést teszi lehetővé az Alkotmánybíróság számára, hanem *bármely más visszamenőleges időpontot is a létrehozás után.* A jogász közvéleményben ez ugyan szokatlannak tűnhet, de előfordulhat, hogy a létrehozás időpontjáig visszamenő hatállyal történő megsemmisítéstől eltekintés révén létrejövő alkotmányellenes hatások csak egy

későbbi időponttól jelentkeztek nagyobb gyakorisággal a joggyakorlatban, és így egy-egy esetben célszerű lehet, hogy ha nem is *ex tunc* hatállyal, de a megsemmisítés időpontjától időben korábbi időpontot állapít meg az Alkotmánybíróság a hatályvesztésre. E lehetőség elé a szabályozás nem állít akadályt.

- [28] Összességében tehát el tudom fogadni a határozat rendelkező részében az indítvány elutasítását, de ennek indokait csak a fenti érvelés mellett láttam volna megfelelőnek.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró
különvéleménye

- [29] Nem értek egyet a határozattal az alkalmazási tilalom elrendelésére irányuló kérelem megítélésében. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) alapján az Alkotmánybíróság már nem zárkozhat el attól, hogy egy jogszabály megsemmisítését követően – bírói kezdeményezéssel vagy alkotmányjogi panasszal megindított eljárásban – a konkrét esetre vonatkozó alkalmazási tilalom elrendeléséről érdemben döntsön.

- [30] 1. Az Alkotmánybíróság a jelen határozatát megelőzően a 42/2008. (IV. 17.) AB határozattal (Abh.) *ex nunc* semmisítette meg a helyi önkormányzatok által 2004. évben jogtalanul igénybe vett közművelésügyi támogatás visszafizetésének ütemezéséről szóló 50/2006. (III. 14.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.). E korábbi határozatban az Alkotmánybíróság utólagos normakontrollra irányuló indítványokat, s nem bírói kezdeményezést, illetve alkotmányjogi panaszt bírált el. Így magától értetődően nem volt olyan konkrét ügy, amelyben alkalmazási tilalmat kellett volna elrendelnie.

- [31] A jelen ügyben viszont az Alkotmánybíróság – az Abh.-tól eltérően – bírói kezdeményezés alapján járt el. Az Alkotmánybíróság az alkalmazási tilalom megállapítására irányuló bírói kezdeményezést a következő érveléssel utasítja el: „a hasonló ténybeli alaphoz tartozó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki az R. alkalmazhatatlanságát” (III. 3. pont).

- [32] Ezzel több szempontból sem értek egyet:

- [33] a) Egyrészt azért nem, mert a korábbi, utólagos absztrakt normakontroll eljárás keretében az alkotmányellenesség megállapításával egyidejűleg alkalmazási tilalom kimondására – egyedi ügy hiá-

nyában – önmagában fogalmilag nem kerülhetett sor. (Mellesleg arra utólagos absztrakt normakontroll eljárás esetén most sem, és a jövőben sem kerülhet sor.) Így azon az alapon megtagadni egy későbbi, konkrét ügyben az alkalmazási tilalom kimondását, mert az első (utólagos normakontroll) ügyben erre nem került sor, megalapozatlan.

- [34] b) Másrészt azért sem, mert álláspontom szerint az alkalmazási tilalom elrendelését nem lehet a bíróságok, illetve a törvény előtti egyenlőség elvére támaszkodva megtagadni. Ahogy a jelen határozat is utal rá, az Alkotmánybíróság a 35/2011. (V. 6.) AB határozatában rögzítette: „a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.” Ezért az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy „meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alaphoz tartozó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban”. Tehát az Alkotmánybíróság a 35/2011. (V. 6.) AB határozatában a bíróság előtti egyenlőség elvét az *Alkotmány védelmének, a jogvédelemnek kiterjesztése*, és nem pedig a törvény által egyébként lehetővé tett *jogvédelem korlátozása* érdekében hívta fel. A jelen ügyben sem lehet az alkotmányos elv a jogvédelem korlátozásának alapja.

- [35] c) Harmadrészt azért nem, mert az Alaptörvény és az Abtv. hatályba lépése következtében az Alkotmánybíróság szerepe jelentősen megváltozott: az alkotmányos jogrend absztrakt, preventív védelméhez képest elmozdult az egyéni alkotmányos jogsérelmek utólagos orvosolásának, illetve az Alaptörvényben biztosított jogok egyedi ügyekben történő érvényre juttatásának irányába. A 2012. január 1-jétől hatályos Abtv. előírja, hogy a bíró az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását kezdeményezi, ha az Alkotmánybíróság által már megsemmisített jogszabályt az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során alkalmaznia kell. Ez tehát az Abtv. 25. §-a értelmében már a bíró kötelessége. Erre figyelemmel az alkalmazási tilalom indítványozását és elrendelését illetően az Abtv.-nek a határozat szerinti szűkítése az adott jogintézmény céljával ellentétes eredményre vezet.

- [36] 2. A fentiekben túlmenően fontos látnunk továbbá, hogy az Alkotmánybíróság már a 35/2011. (V. 6.) AB határozatában továbbfejlesztette korábbi gyakorlatát. Olyan elvi megállapításokat tett, amelyeket a jelen ügyben a tervezet indokolása az Alaptörvény és az Abtv. alapján is lényegileg fenntartott, de azok következetes alkalmazására mégsem került

sor. Ezek közül kiemelendőnek tartom a következőket (III. 1. pont):

- [37] „Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy *alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben*. [...] A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a [...] bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bírót tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABH 2011, 210.)”, illetve „bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az *alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez*.” (ABH 2011, 223.)
- [38] „Ezért az alkotmánybírói eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alapból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bírót alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.” (ABH 2011, 224.)
- [39] A 35/2011. (V. 6.) AB határozat e megállapításai – ahogy azt a határozat indokolása is rögzíti – valóban csak konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoztak. Az Alkotmánybíróság tehát az Alkotmány és az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény alapján még nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor a jogszabály megsemmisítésére absztrakt normakontroll eljárásban került sor. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Alaptörvény és az Abtv. rendelkezéseire figyelemmel az Alkotmánybíróságnak ne lehetne, és ne kellene elbírálnia a kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt, illetve bírói kezdeményezést (akár abban az esetben is, ha a támadott jogszabályi rendelkezést az Alkotmánybíróság korábban utólagos absztrakt normakontroll eljárásban semmisítette meg). Ezt még a határozat indokolásának (III. 3. pont) alaptétele sem képes kizárni: „[a]bsztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általá-

ban ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van.” E megállapítás önmagában az Abtv. 45. § (1) és (3) bekezdésén alapul, ami szerint a megsemmisített jogszabály a hatályvesztésének napjától nem alkalmazható. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése azonban az Alkotmánybíróságnak önállóan is lehetőséget ad az alkalmazási tilalom eltérő megállapítására, olyan módon, hogy annak hatása kiterjedjen a megsemmisítés előtt létrejött jogviszonyokra, és a belőlük származó jogokra és kötelezettségekre.

- [40] 3. Az Alaptörvény és az Abtv. vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése tehát megváltoztatta az Alkotmánybíróság eljárási lehetőségeit a kizárólag alkalmazási tilalomra irányuló indítványokkal kapcsolatban. Éppen ezért a jelen ügyben meg kellett volna vizsgálni, hogy fennálltak-e az alkalmazási tilalom elrendelésének az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei.
- [41] Az Abtv. 45. § (4) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a főszabálytól (azaz az *ex nunc* megsemmisítéstől és *ex nunc* alkalmazási tilalomtól) eltérően is meghatározhatja a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Ennélfogva az alkotmánybírói megsemmisítés joghatása beálltának (a jogszabály hatályvesztésének) az időpontja – adott esetben az *ex nunc* megsemmisítés ténye – az alkalmazási tilalom konkrét ügyekben történő utólagos elrendelése szempontjából az Abtv. alapján önmagában nem döntő jelentőségű.
- [42] Ha az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség (alkotmányellenesség) megállapítása következtében – az Abtv.-ben a főszabályként meghatározott – *ex nunc* hatállyal semmisíti meg a jogszabályt, abból önmagában csak az következik, hogy a mérlegelés során arra jutott, hogy nyomósabb szempontok indokolták a jogbiztonság generális fenntartását. Ennélfogva nem dönt az alaptörvény-ellenes (alkotmányellenes) jogszabály *ex tunc* (visszamenőleges) hatályú, általános jellegű megsemmisítéséről, minthogy a már adott esetben huzamosabb idő óta lezárt ügyek tömeges felülvizsgálatának lehetősége, illetve a megsemmisítés következtében fellépő szabályozási hiány a jogbiztonság aránytalan sérelmével járna. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a testület a jogbiztonság érvényesülésének generális érdeke mellett adott esetben ne dönthetne máshogy az alkalmazási tilalom kérdésében az indítványozó konkrét ügyben nyilvánvalóvá tett, különösen fontos érdeke alapján. Ezért minden – alkalmazási tilalom elrendelésére irányuló indítvánnyal kapcsolatos – ügyben egyedileg szükséges annak vizsgálata, hogy az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező külö-

nösen fontos érdeke indokolja-e, hogy az Alkotmánybíróság utóbb a konkrét ügyben tilalmat rendeljen el.

- [43] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróságnak a kizárólag alkalmazási tilalom elrendelésére irányuló bírói kezdeményezés (alkotmányjogi panasz) esetén a kérelem elbírálásáról az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállásának megfontolt mérlegelése alapján kell, kellett volna határozatot hoznia.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Lenkócs Barnabás s. k., *Dr. Lévy Miklós s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/590/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3303/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az agrárkamrai rendszer új szervezeti és működési feltételei kialakításának elősegítésével összefüggő egyes kérdéseiről szóló 2010. évi CXLIV. törvény alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában az eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
[2] Eredeti, 2011-ben előterjesztett indítványában az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 1. § b) pontjára és 21. § (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel – az egyes természetvédelmi és agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi LXX. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.1.) módosít-

tott – az agrárkamrai rendszer új szervezeti és működési feltételei kialakításának elősegítésével összefüggő egyes kérdéseiről szóló 2010. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Agrtv.) alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésének, valamint 63. §-ának sérelmére hivatkozva. 2012. január 1-jével az Alkotmány helyébe Magyarország Alaptörvénye lépett, a régi Abtv.-t pedig felváltotta az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.). Az Abtv. 71. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy az Abtv. hatályba lépésével minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő. Egyúttal ugyanezen szakasz (3) bekezdése lehetőséget teremtett arra, hogy a megszünt eljárás indítványozója az el nem bírált indítványban meghatározott jogszabállyal összefüggő, és az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványt az Abtv. 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjessze, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg. Az indítványozó erre tekintettel az Abtv. 26. § (2) bekezdésében szabályozott kivételes alkotmányjogi panasz keretében kérte az Agrtv. alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

- [3] 2. Az Agrtv. módosítás előtti rendelkezései értelmében a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény szerinti országos és területi agrárkamara mellé az agrárpolitikáért felelős miniszter az agrárkamrai rendszer átalakítását felügyelő megbízottat, ún. kamarai biztost nevezett ki. A kamarai biztos a feladatait az agrárkamrai rendszer új szervezeti és működési feltételeit meghatározó törvény hatálybalépéséig, de legfeljebb 2011. június 30-ig látta volna el. A 2011. június 24-én kihirdetett és június 30-án hatályba lépett Módtv.1. 3. §-a e szabályt úgy módosította, hogy a konkrét időponthoz kötött időkorlátot a szabályozásból kivette, s úgy rendelkezett, hogy a biztos a feladatait az agrárkamrai rendszer új szervezeti és működési feltételeit meghatározó törvény alapján megalakuló országos kamara elnökének megválasztását követő nyolcadik napig látja el. Egyúttal kibővítette a biztos jogköreit.
[4] Az indítványozó szerint a támadott rendelkezések az Alaptörvény B) cikkének (2) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság elvét és VIII. cikk (2) és (5) bekezdésébe foglalt egyesülési jogot sértik.

Emellett hivatkozott a Q) cikk (2) bekezdésére és a T) cikk (3) bekezdésére is. Az előbbi kapcsán utalt arra, hogy a támadott előírások az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezménynek a gyülekezés és egyesülés szabadságáról szóló 11. cikkével is ellentétesek.

- [5] Álláspontja szerint alaptörvény-ellenes, hogy az egyesülési jogon alapuló önkormányzattal és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény szerinti nyilvántartott tagsággal rendelkező agrárkamara tekintetében a felügyeleti joggal egyébként nem rendelkező agrárminisztert kamarai biztos kinevezésére irányuló joggal ruházták fel. A kamarai biztos feladatait az önkormányzati testületek és a kamarai tisztségviselők feladatait elvonva határozták meg. Mindez pedig a kamara mint köztestület megszűnését eredményezte. A kamarai biztos bizonytalan időre szóló megbízatása tovább növeli az agrárkamarak működésével összefüggésben kialakult bizonytalanságot. A vitatott rendelkezések megszüntetik a tagok önrendelkezési jogát mind szervezeti, mind vagyoni kérdésekben, végeredményben biztosítják az önkényes vagyonelvonás lehetőségét.
- [6] 3. Az indítvány benyújtását követően az Országgyűlés elfogadta a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvényt (a továbbiakban: Kamarai törvény). Erre tekintettel az indítványozó 2012. augusztus 23-án érkezett beadványával eredeti alkotmányjogi panaszát kiterjesztette a Kamarai törvényre: kérte annak egésze, illetve egyes fejezetei és rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, VII. cikk (2) és (5) bekezdésének és XIII. cikk (1) bekezdésének sérelme miatt. Tekintettel arra, hogy az indítványozó ezen kérelme egy teljesen új jogszabály ellen irányul részben új alkotmányos indokolás alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 58. § (3) bekezdése és az Ügyrend 32. § (2) bekezdése alapján elrendelte, hogy e kérdés elkülönülve kerüljön érdemi vizsgálatra és elbírálásra.
- [7] 4. A 2012. augusztus 1-jén hatályba lépett Kamarai törvény új agrárkamarei rendszer alapjait tette le. Átmeneti rendelkezései között (különösen 45–46. §) rögzítette, hogy a Magyar Agrárkamara és a területi agrárkamarak a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (a továbbiakban: agrárkamara) megalakulásával egyidejűleg általános jogutódlással beolvadnak az agrárkamarába. A Magyar Agrárkamarának, illetve a területi agrárkamaráknak jogszabályokban meghatározott feladatait és szerződésben vállalt kötelezettségeit az agrárkamara létrejöttétől az agrárkamara látja el.

A Kamarai törvény 46. § (1) bekezdése értelmében a törvény hatályba lépésétől számított harminc napon belül a miniszter kinevezi az agrárkamara a húsz fős átmeneti elnökségének tagjait, illetve az átmeneti elnököt (együtt: átmeneti elnökség). A (4) bekezdés értelmében pedig az átmeneti elnökség a kinevezést követő 30 napon belül köteles elfogadni ideiglenes ügyrendjét. Az elnökségi tagok kinevezése és az ideiglenes ügyrend elfogadása között az agrárkamara vezetését a kamarai biztos látja el. Az ideiglenes ügyrend elfogadásával egyidejűleg azonban a kamarai biztos jogköre megszűnik, feladatait az átmeneti elnök veszi át. Ezzel összhangban a Kamarai törvény 54. § (2) bekezdése úgy szól, hogy az ideiglenes ügyrend elfogadása napján az Agrtv. hatályát veszti.

- [8] Az Országgyűlés a Kamarai törvényt is módosította a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény, valamint a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény módosításáról szóló 2012. évi CXXXII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.). A Módtv2. 26. § (2) bekezdése és 28. § (1) bekezdése alapján az Agrtv. 2012. szeptember 19-én hatályát veszítette. Emellett a Módtv2. több vonatkozásban módosította a Kamarai törvény fent említett, a kamarai biztost is érintő rendelkezéseit. E módosításokból az vezethető le, hogy a kamarai biztos megbízatása és jogköre megszűnt, általa végzett tevékenységről a miniszter és az átmeneti elnökség részére be kell számolnia.
- [9] Alkotmányjogi panasz eljárásban a támadott jogszabály hatályvesztése – szemben az elvont normakontroll eljárással – nem vezet szükségképpen az eljárás megszüntetéséhez. Előfordulhat azonban, hogy az ügy a jogszabály hatályon kívül helyezése miatt – figyelemmel a vizsgált rendelkezések és a panasz tartalmára – nyilvánvalóan okafogyottá (Abtv. 59. §) válik, s ezért az eljárást az Alkotmánybíróság megszüntetheti.
- [10] Jelen esetben az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra, hogy a kamarai biztos jogállását meghatározó szabályok alkalmazása időben eleve az agrárkamarei rendszer új szervezeti és működési feltételeit meghatározó törvény alapján megalakuló országos kamara elnökének megválasztását követő nyolcadik napig tartott volna. Ezt az időt az új Kamarai törvény ugyan módosította az ideiglenes ügyrend elfogadására, de egyúttal maga is rendelkezett a kamarai biztos jogköreinek megszüntetéséről. Mivel a kifogásolt rendelkezések kifejezetten a kamarai biztos kinevezéséről, jogosultságainak köréről, illetve megbízatásának időtartamáról rendelkeztek, s a Kamarai törvény előírásai folytán attól a naptól kezdve, amikor az Agrtv. hatályát veszítette, a kamarai biztos sem járhat el, feladatait pedig a Kamarai törvényben meghatározottak szerint az átmeneti elnök vette át, illetve meg is szűntek, a támadott

szabályokat konkrét esetben már nem kell alkalmazni. Az Abtv. 41. § (3) bekezdése értelmében hatályon kívül jogszabály alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. Ha az említett feltétel hiányában nem állapítható meg az alaptörvény-ellenesség, akkor az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálatot sem folytatja le.

[11] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz tárgyában az eljárást az Abtv. 59. §-a és az Ügyrend 63. § (2) bekezdés e) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2396/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3304/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 28. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó 2004. júniusában kelt indítványában kérte a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 28. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Tekintettel arra, hogy az indítvány a vitatott törvényi rendelkezés utólagos alkotmányossági vizsgálá-

tára irányult, az eljárás az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése alapján 2012. január 1-jei hatállyal megszűnt. Az Alkotmánybíróság XX/1070-1/2012. AB végzésben felhívta az indítványozót, hogy indítványát az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján – az Abtv. 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén – 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti.

- [3] Indítványát a panaszos – az Alkotmánybíróság végzésére határidőben válaszolva – alkotmányjogi panaszként fenntartotta.
- [4] Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján nyújtotta be panaszát. Indítványában a Ve. azon rendelkezését támadja, mely szerint: „(4) A választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei azonosak, azzal az eltéréssel, hogy a megbízott tagok részére nem jár tiszteletdíj.”
- [5] Az indítványozónak a panaszban kifejtett álláspontja szerint az, hogy az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) megbízott tagjainak a támadott rendelkezés értelmében nem jár tiszteletdíj, sérti az Alaptörvény II. cikkében szabályozott emberi méltósághoz való jogot, a XV. cikk (2) bekezdésébe foglalt jogegyenlőség követelményét,

- valamint az „egyenlő munkáért, egyenlő bért” nemzetközi jogban ismert alapelvet.
- [6] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak a panasz befogadásáról dönteni jogosult tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [7] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [8] Az Alkotmánybíróság 917/B/1998. AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) már vizsgálta a választási bizottságok választott és delegált tagjai között a Ve. által tett megkülönböztetés alkotmányosságát. Az Abh.-ban ugyan nem a tiszteletdíj, hanem az összeférhetetlenségi okok tekintetében fennálló törvényi megkülönböztetést vizsgálta, de a határozat indokolásában tett olyan megállapításokat, amelyek ebben az ügyben is irányadónak tekinthetők.
- [9] „A választási bizottság valamennyi tagjának a jogai és a kötelezettségei azonosak. (Kivéve a tiszteletdíjat, amely a választott tagoknak a költségvetésből jár, míg a delegáltak esetében a delegáló dönt arról, hogy tiszteletdíjat ad vagy sem.) A bizottságok alapvető feladata a szavazás számszerűségének az egyértelmű megállapítása, továbbá a jogszabályi előírások teljesülésének törvényességi ellenőrzése, betartása és betartatása.
- [10] A Ve. alapján a választási bizottság összetétele elvileg kiegyensúlyozottnak tekinthető: egyidejűleg és együttesen vannak jelen a választott és a delegált tagok a bizottság tevékenységének minden fázisában. A delegált tagok általában versengő szervezetek képviselői is egyben. A Ve.-nek ez a szabályozása biztosítja leginkább azt, hogy a bizottsági tagok kölcsönösen ellenőrizzék egymás tevékenységét, annak érdekében, hogy a bizottsági döntések minden tekintetben jogszerűek legyenek.
- [11] A választott tagok tevékenységével kapcsolatban a bizalom alapja az, hogy személyükben függetlenek, és képviselői szervek (Országgyűlés, önkormányzat) választják őket. A delegált tagok esetében a bizalmi elv a jelölő szervezet, illetőleg a független jelölt részéről érvényesül: a delegáló biztos lehet abban, hogy a delegált a legnagyobb gondossággal jár el a bizottságban. A választott tagok megbízatása hosszabb időszakra (4 évre), a delegált tagok megbízatása egy konkrét választásra (általában 72 napra) szól. A Ve. alapján működő mintegy 14 ezer választási bizottságra érvényes szabály alól egyetlen kivétel van: az Országos Választási Bizottságba delegált tagok megbízatása hosszabb időtartamú is lehet. A delegált tag megbízatása bármikor, indoklás nélkül visszavonható, és a megbízatás a konkrét választás eredményének végleges közzétételével megszűnik.” (ABH 2001, 1028, 1031–1032.)
- [12] A tiszteletdíj tekintetében tett törvényi megkülönböztetés a választási bizottság választott és delegált tagjainak funkciójában, a megbízatás keletkezésében és megszűnésében rejlő különbségeken alapul.
- [13] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítvány nem vet fel olyan új, alapvetőnek tekinthető alkotmányjogi kérdést, amely az indítvány érdemi elbírálását indokolná.
- [14] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában szabályozott befogadási feltételeknek, ezért az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2722/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3305/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.397/2011/7. számú ítélete, a Legfelsőbb Bíróság 1/2008. (V. 19.) PK vélemény III. és IV. pontjai, valamint a Polgári Törvénykönyv 148. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1.1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott Kfv.III.37.397/2011/7. számú ítéletével, valamint az annak alapjául szolgáló Veszprém Me-

- gyei Bíróság 2.K.20.222/2011/4. számú jogerős ítéletével szemben azért nyújtott be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontja szerint a bíróság döntései sértik Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikkének (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogot. Az indítványozói álláspont szerint az ingatlan-nyilvántartási ügyben eljáró hatóság határozatát felülvizsgáló bírósági ítéletek azért nem felelnek meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jognak, mert a bíróságok az eljárásuk során a polgári perrendtartás szabályait figyelmen kívül hagyták, és felülvizsgálatuk kizárólag formai szempontokra korlátozódott. Az indítványozó az eljárás tisztességességének sérelmével összefüggésben hivatkozik az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglalt, valamint az Alaptörvény 28. cikkben foglalt szabályokra.
- [2] 1.2. Az indítványozó az Abtv. 28. §-ára figyelemmel az Abtv. 26. §-át megjelölve másodlagos kérelmében kifogásolta a Legfelsőbb Bíróság 1/2008. (V. 19.) PK vélemény III. és IV. pontjai alaptörvény-ellenességét. Az indítványozói álláspont szerint a Legfelsőbb Bíróság 1/2008. (V. 19.) PK véleményének kifogásolt részei sértik az Alaptörvény II. cikkében biztosított emberi méltósághoz fűződő alapvető jogot, és ezzel összefüggésben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvét.
- [3] 1.3. Az indítványozó harmadlagos kérelmében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 148. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének kimondását kezdeményezte, mert álláspontja szerint a közös tulajdon megszüntetését szabályozó polgári jogi rendelkezés sérti az Alaptörvény II. cikkében biztosított emberi méltósághoz fűződő alapvető jogot.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért jelen ügyben az alkotmányjogi panaszban előadott kérelmek sorrendiségére figyelemmel mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt formai, valamint az Abtv. 26–27. §§-ban és az Abtv. 29–31. §§-ban foglalt tartalmi természetű befogadhatósági feltételeknek.
- [5] 2.1. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az indítványozói álláspont értelmében a bírói döntés azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogot, mert a bíróságok nem az eljárási törvényeknek megfelelően vizsgálták felül a kifogásolt közigazgatási határozatot, és felülvizsgálatuk formai szempontokra korlátozódott. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján csak a bírói döntést érdemben befolyásoló, pontosan körülírt alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre. Az indítványozó azonban az eljárási szabálysértésekre általánosságban hivatkozott, és sem a bíróságok eljárásával, sem a bírói ítéletek érdemével kapcsolatosan nem állított olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi természetű befogadhatósági feltételnek.
- [6] 2.2. Az indítványozó másodlagos kérelmében az Abtv. 26. § szerinti eljárásban a Legfelsőbb Bíróság 1/2008. (V. 19.) PK vélemény III. és IV. pontjainak alaptörvény-ellenességét állította, és kezdeményezte a kollégiumi vélemény e részének megsemmisítését. Az Abtv. 26. § szerinti eljárásokban az Alkotmánybíróság hatásköre az alkotmányjogi panaszban kifogásolt jogszabályok, illetve figyelemmel az Abtv. 37. § (2) bekezdésében írtakra, közjogi szervezetszabályozó eszközök és jogegységi határozatok alaptörvény-ellenességének vizsgálatára terjed ki. A Legfelsőbb Bíróság által megalkotott kollégiumi vélemények az Alaptörvény, illetve a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) vonatkozó rendelkezései szerint nem minősülnek sem jogszabálynak, sem közjogi szervezetszabályozó eszköznek, sem pedig jogegységi határozatnak. Sem az Alaptörvény, sem a Jat. rendelkezései nem fűznek normatív erőt a Legfelsőbb Bíróság kollégiumi véleményeihez, így azok kötelező erővel sem rendelkeznek. A Kúria jogegységi határozatainak kivételével az Alkotmánybíróság a bíróság jogértelmezésének alaptörvény-ellenességét kizárólag az Abtv. 27. § szerinti eljárásban, konkrét bírói döntésekkel összefüggésben vizsgálhatja. Az Alkotmánybíróság így csak konkrét bírósági döntésekben testet öltő bírói jogértelmezés alaptörvény-ellenességének vizsgálatára rendelkezik hatáskörrel, egyéb bírósági irányelvek, elvi döntések, kollégiumi állásfoglalások, és vélemények önálló vizsgálatára már nem. Ebből következően az alkotmányjogi panaszban kifogásolt kollégiumi vélemény alaptörvény-ellenességének vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre.
- [7] 2.3. Az indítványozó harmadlagos kérelmében a Ptk. 148. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének kimondását azért kezdeményezte, mert álláspontja szerint a közös tulajdon megszüntetését szabályozó polgári jogi rendelkezés sérti az Alaptör-

vény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő alapjogot. Az indítványozó ugyanakkor nem jelölte meg egyértelműen, hogy az Abtv. mely szabálya alapozza meg az Alkotmánybíróságnak ezen indítványrész elbírálására vonatkozó hatáskörét. Az Abtv. 28. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés lehetőséget nyújt az Alkotmánybíróságnak arra, hogy az Abtv. 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathassa. Ilyen alkotmánybírói vizsgálatra azonban csak abban az esetben van lehetőség, ha az ügyben folytatott bírói eljárásban a kifogásolt jogszabályt az eljáró bíróság ténylegesen alkalmazta. A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói eljárások ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozatot vizsgálták felül. Sem a Kúria, sem a Veszprém Megyei Bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott döntéseiben nem alkalmazta a Ptk. 148. § (2) bekezdésében foglalt, a közös tulajdon megszüntetését szabályozó polgári jogi rendelkezést. Ebből következően az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt befogadhatósági feltételnek.

- [8] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmek sorrendiségére figyelemmel az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek, részben nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe, részben pedig nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésben foglalt befogadhatósági feltételnek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában fennálló befogadhatósági akadály miatt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, hatáskör hiánya miatt az Abtv. 64. § a) pontja alapján, míg az Abtv. 26. § (1) bekezdésben foglalt befogadhatósági akadály miatt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Holló András, s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/3053/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3306/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panasz keretében kérte a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 30–33. §-ai alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az indítványozó beadványában előadta, hogy 2007. május 1. napjától részére baleseti rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg. Az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet 2009. május 19-én kelt szakvéleménye alapján a Dél-Dunántúli Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság 2009. május 27-én kelt határozatában megerősítette, hogy „rokkantsága túlnyomóan baleseti eredetű”, újabb felülvizsgálata nem szükséges, ezen túlmenően – a korábbi szakvélemény alapján – rögzítette, hogy nem rehabilitálható, újabb felülvizsgálata csak állapotrosszabbodás esetén szükséges. 2009. május 25-én kelt levelében az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Ellenőrzési Főosztálya arról tájékoztatta az indítványozót, hogy az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet helyi szakértői bizottsága rokkantságát folyamatosan fennállónak és véglegesnek minősítette, így az ellátásra jogosultság fenntartása miatt a későbbiekben az orvosi bizottság előtt megjelennie nem kell.
- [3] Az indítványozó szerint fenti előzmények után a rokkantsági nyugdíjra való újabb felülvizsgálat nélküli jogosultságát vonták meg a sérelmezett jogszabályi rendelkezések révén. Mivel az indítványozó 2012. március 31-ig nem kérte a komplex minősítés elvégzését, a Baranya Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága Igényelbírálási Osztálya határozatában az Mmtv. 33. § (3) bekezdés c) pontjára hivatkozva 2012. május 1. napjával az ellátást megszüntette.

- [4] Az indítványozó álláspontja szerint az Mmtv. 30–33. §-ai sértik az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogot, valamint az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétesek, ezért kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg azok alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg a sérelmezett jogszabályi rendelkezéseket.
- [5] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását.
- [6] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [7] Az alkotmányjogi panasz előterjesztésére az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül van lehetőség, és az Abtv. 30. § (4) bekezdése rögzíti, hogy száznyolcvan nap elteltével alkotmánybírósági eljárás megindításának nincs helye.
- [8] Jelen ügyben a 2012. január 1-jével hatályba lépett alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabályi rendelkezések elleni alkotmányjogi panasz 2012. július 2-án érkezett az Alkotmánybíróságra.
- [9] Az Ügyrend 50. § (1) bekezdése szerint a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő esetén a beadványnak a határidő utolsó napjáig az irat érkeztetésére jogosult szervhez be kell érkezni.
- [10] A befogadás további feltételeinek vizsgálata a fentiekre tekintettel szükségtelen volt, bár a rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz további törvényi feltétele sem teljesült, hiszen az indítványozó az első fokú határozat ellen nem fellebbezett (a becsatolt határozat rendelkező része tartalmazza az erről szóló tájékoztatást, az indokolás pedig felhívja a figyelmet az igazolási kérelem előterjesztésének lehetőségére is).
- [11] Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz a sérelmezett jogszabályi rendelkezések hatályba lépésétől számított száznyolcvan napon túl érkezett az Alkotmánybíróságra, tehát elkésett, az Alkotmánybíróság az Abtv. 30. § (4) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *d)* pontja alapján az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3193/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3307/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kecskeméti Városi Bíróság végrehajtási igényperben hozott 11.G.20.661/2011/37. számú ítélete, a Kecskeméti Törvényszék kapcsolódó 4.Gf.40.302/2011/5. számú ítélete, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (3) bekezdés *b)* pontja, valamint a 371. § (1) bekezdés „vagy más olyan joga alapján” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adóigazgatósága Hátralékkezelési és Végrehajtási Főosztály Végrehajtási Osztály 1 (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a 27. §-a alapján kérte a Kecskeméti Városi Bíróság végrehajtási igényperben hozott 11.G.20.661/2011/37. számú ítélete, a Kecskeméti Törvényszék kapcsolódó 4.Gf.40.302/2011/5. számú ítélete, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (3) bekezdés *b)* pontja, valamint a 371. § (1) bekezdés „vagy más olyan joga alapján” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [3] 2. Az indítványozó NAV adóvégrehajtási eljárás keretében 2011. március 4-én lefoglalta az adós Mitsubishi Pajero MT 3.2 DI-DGLS típusú gépjárművét. Ez ellen a Lombard Lízing Finanszírozási Zrt.

hitelező elővásárlási jogára alapozva végrehajtási igénypert kezdeményezett. A bíróság a lefoglalást ítéletével feloldotta.

- [4] Az indítványozó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 214. § (1) bekezdésére hivatkozással sérelmezte a bírósági eljárásokat, szerinte a keresetet már az első fokú bíróságnak el kellett volna utasítania. Vitatta a Törvényszék perköltség összegére vonatkozó megállapítását is, amely szerinte ellentétes a Pp. 24. § (2) bekezdés *f* pontjával. Álláspontja szerint az ítéletek következtében a NAV nem tud eleget tenni törvényi kötelezettségeinek sem, ezért az ítéletek sértik az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdéséhez, valamint a 28. cikkéhez fűződő jogát.
- [5] Az indítványozó a Pp. 371. § (1) bekezdés „vagy más olyan joga alapján” szövegrészeivel összefüggésben előadta, hogy az konkrétumok hiányában jogbizonytalanságot okoz, illetve teret enged a bírói jogalkotásnak. A Pp. 271. § (3) bekezdés *b*) pontjával összefüggésben kifejtette, hogy ennek következtében a Kúria nem tudja gyakorolni Alaptörvényben meghatározott feladatait. Álláspontja szerint a Pp. támadott rendelkezései sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított, valamint a 25. cikk (3) bekezdéséhez fűződő jogát.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett az indítványozói jogosultság meglétét.
- [7] Az indítványozó – jelen ügyben – a NAV, amely állami szerv (adóhivatal), ezért nincs megsérthető alapjoga. Az állami szerv nem lehet az Abtv. 27. §-ban említett „alaptörvényben biztosított jog” alanya, még akkor sem, ha jogi személy. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése alapján „[a] törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok (...) amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak”, ám az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata értelmében „közhatalmi jogosítvánnyal felruházott állami szervnek nincs az államhatalommal szemben garanciákat jelentő olyan alkotmányos joga, amely feljogosítja az alkotmányjogi panasz előterjesztésére” [23/2009. (III. 6.) AB határozat ABH 2009, 188.].
- [8] Az Abtv. 64. § *b*) pontja értelmében „[a]z Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja az indítványozói jogosultság hiányát”.
- [9] A panasz formailag nem felel meg az Abtv. 51. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mivel a NAV (adóhatóság) nem jogosult alkotmányjogi panasz benyújtására, így az Alkotmánybíróság az Ügyrend

60. § (1) bekezdése alapján a panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3170/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3308/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény 3. § (1) bekezdés *a*) pontjának „ha az 1. § (...) (3) bekezdésébe (...) ütközik” szövegrésze, a 3. § (2) bekezdése és a 4. § (2) bekezdése, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 21. § (1a) bekezdésének a „[s]ztrájkot azonban nem szervezhetnek” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdésére hivatkozással, a korábban utólagos normakontrollra irányuló indítványát 2012. március 30-án alkotmányjogi panasz formájában újírtotta meg. A beadványban az indítványozó érdekképviseleti szervezet a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájk tv.) 3. § (1) be-

- kezdés a) pontjának „ha az 1. § (...) (3) bekezdésébe (...) ütközik” szövegrésze, a 3. § (2) bekezdése és a 4. § (2) bekezdése, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 21. § (1a) bekezdésének a „[s]ztrájkot azonban nem szervezhetnek” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte.
- [2] Az indítványozó kifejtette, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, I. cikk (3) bekezdését és a XVII. cikk (2) bekezdését sérti a Sztrájk tv. 3. § (1) bekezdésében az 1. § (3) bekezdésére való utalás, amely a munkáltatók és munkavállalók együttműködési kötelezettségét írja elő, és tilalmazza a sztrájkjoggal való visszaélést. Az indítványozó szerint ez a fordulat olyan bizonytalan megfogalmazás, ami a gyakorlatban akár el is lehetetlenítheti a sztrájkjog gyakorlását.
- [3] Az indítványozó értelmezésében a „még elégséges szolgáltatásra kötelezettek”, valójában a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végzők körét nem egyértelműen határozza meg a Sztrájk tv. 4. § (2) bekezdése, és ez a példalódzó felsorolás nem tesz eleget az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből következő egyértelműség követelményének.
- [4] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével és a XVII. cikk (2) bekezdésével ellentétesnek tartja az indítványozó, hogy a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdése az államigazgatási szervek esetében a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodására utalja a sztrájkjog gyakorlása feltételeinek megállapítását.
- [5] Ugyancsak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése és a XVII. cikk (2) bekezdése sérelmét látja az indítványozó a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdésében és a Hszt. 21. § (1a) bekezdésében az ún. rendvédelmi szerveknél a sztrájkjog gyakorlásának – ennek keretében az érdekképviseleti szervek ilyen irányú szervező tevékenységének – tilalmában. Az indítványozó szerint ez a tiltás nem felel meg az 1999. évi C. törvénnyel kihirdetett Európai Szociális Karta 6. cikkében vállalt kötelezettségünknek sem, ezért sérti az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésében foglaltakat is.
- [6] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. §-ára alapította, mivel álláspontja szerint a „jogsérelem a Sztrájkotörvény hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül bekövetkezett, a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás nincs”, és kérte a támadott rendelkezések megsemmisítését.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg, több okból.
- [8] Az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, valamint az alapvető jogok biztosa indítványozhatja. Az indítványozó nem tartozik ebbe a körbe.
- [9] Az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, a Sztrájk tv. 3. § (1) bekezdés a) pontjának „ha az 1. § (...) (3) bekezdésébe (...) ütközik” szövegrésze, a 3. § (2) bekezdése és a 4. § (2) bekezdése tekintetében az indítványozó nem tekinthető közvetlenül érintettnek.
- [10] Egyedül a Hszt. 21. § (1a) bekezdésében az érdekképviseleti szerveknek a sztrájk szervezését megtiltó rendelkezést illetően állapítható meg közvetlen érintettség, ez a rendelkezés azonban – tartalmát tekintve – nem vet fel új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést. Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott sztrájkot tiltó rendelkezések alkotmányossági vizsgálatával. Így többek között a 88/B/1999. AB határozatában már megvizsgálta a honvédségnél és a rendvédelmi szerveknél a sztrájkot megtiltó szabályozást, melyet [a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdését] alkotmányosnak ítélt [ABH 2006, 1188.].
- [11] Az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott tartalmi követelmények hiányára tekintettel az Alkotmánybíróság tanácsa az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2729/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3309/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.IX.30.001/2012/12. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállá-

pítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozók alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott Gfv.IX.30.001/2012/12. számú ítéletével, valamint az annak alapjául szolgáló alsóbb fokú bíróságok ítéleteivel szemben azért nyújtottak be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontjuk szerint a bíróság döntései sértik Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) B) cikk (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonság követelményét, illetve az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogot. Az indítványozói álláspont szerint a bírósági ítéletek azért sértik a nevesített alaptörvénybeli szabályokat, mert az ítéletek indokolásai egymástól ésszerűtlen mértékben eltérnek, illetőleg a bíróság által a polgári jog szabályainak téves értelmezésével megállapított kárösszeg nem fedezi a per tárgyát képező teljes vagyonvesztést. Ezen kívül az indítványozók hivatkoznak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásról fűződő alapvető jog sérelmére is, mert álláspontjuk szerint az ítélkező bíróságok a perben rendelkezésre álló bizonyítékaikat helytelenül értékelték, illetve a bíróság megsértette az ügy ésszerű határidőn belül történő elintézéséhez fűződő jogukat is.
- [3] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért mindekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt formai, valamint az Abtv. 26–27. §§-ban, és az Abtv. 29–31. §§-ban foglalt tartalmi természetű befogadhatósági feltételeknek.
- [4] 3.1. Az Abtv. 27. § a) pontja, és ezzel összhangban az Abtv. 52. § (1) bekezdés b) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan bírói döntéssel szemben van lehetőség, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért. Az indítványozók a Kúria és az alsóbb fokú bíróságok döntéseit azonban részben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiságból fakadó jogbiztonság elvére hivatkozással kifogásolták. Az indítványozók a jogbiztonság sérelmére az egységes bírói jogalkalmazás sérelmével összefüggésben hivatkoztak, amely nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, és így konkrét alapjogsérelmet sem alapozhat meg. Ebből következően az

alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 27. § a) pontjában írt, formai természetű befogadhatósági feltételnek.

- [5] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jog sérelmére az indítványozók azért hivatkoztak, mert álláspontjuk szerint a Kúria eljárásában lényeges szabálysértések történtek, így a per indokolatlanul hosszú ideig tartott, és a bíróság tévesen értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Az ésszerű határidőn belüli eljárásról való jog esetleges sérelme azonban nem befolyásolja a bírói döntés érdemét. E jog sérelmének kiküszöbölésére elsődlegesen a polgári eljárásjogban ismert, az eljárás elhúzódása miatt igénybe vehető kifogás jogintézménye szolgálhat sikerrel [3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [8]]. Az indítványozók azonban ez eljárásjogi szabályokban biztosított jogorvoslati lehetőségüket nem merítették ki, így alkotmányjogi panaszuk e körben megalapozatlan. Az indítványozók álláspontja szerint a bizonyítékok helytelen értékelése úgyszintén az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásról fűződő jog sérelméhez vezetett. Az alkotmányjogi panasz e körben a bizonyítékok újbóli értékelésére irányul. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló, pontosan körülírt alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére rendelkezik jogkörrel. A bírósági eljárás lefolytatása, a tényállás megállapítása, az annak alapjául szolgáló bizonyítékok értékelése és mérlegelése elsődlegesen a rendes bíróság feladata. Ezt az álláspontot támogatják a bíróság tényállás megállapítási feladataira, és a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó polgári eljárásjogi szabályok is. Az indítványozók az eljárás tisztességével összefüggésben nem állítottak olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Ezen kívül az indítványozói álláspont szerint a támadott bírói döntés azért sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz fűződő jogot, mert a bíróság a polgári jog szabályainak téves értelmezésével állapította meg a kár végső összegét, amely nem fedezi a per tárgyát képező teljes vagyonvesztést. Az alkotmányjogi panasz ebben a részében a kifogásolt peres eljárásban alkalmazandó polgári jogi kártérítési szabály értelmezésére irányul. Az alkotmányos tulajdonvédelem azonban nem azonos a polgári jogi tulajdon védelmével,

I n d o k o l á s

- mert a meg nem szerzett tulajdonra a tulajdon jog alkotmányos védelme nem terjed ki. [1146/D/2001. AB határozat, ABH 2009, 1544.] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a még meg nem szerzett tulajdon képezi a vita tárgyát, amelynek során az alkalmazandó polgári jogi kártérítési szabályok meghatározása és értelmezése elsődlegesen a rendes bíróságok feladata. Az indítványozók e körben sem állítottak olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Ebből következően az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi természetű befogadhatósági feltételnek.
- [6] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz részben az Abtv. 27. § a) pontjában, részben pedig az Abtv. 29. §-ában megfogalmazott befogadhatósági akadályban szenved. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. § a) pontjában fennálló befogadhatósági akadály miatt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, míg az Abtv. 29. §-ában fennálló befogadhatósági akadály miatt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. november 5.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3198/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3310/2012. (XI. 12.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Gyulai Törvényszék 2.Pf. 25967/2011/3. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában a Gyulai Törvényszék 2.Pf.25967/2011/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és a döntés megsemmisítését kérte az Abtv. 43. §-ára hivatkozással.
- [2] A Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság helyben hagyta a Békéscsabai Városi Bíróság 4.P.20.697/2011/12. számú ítéletét, amelyben a bíróság a felperes indítványozó kártérítés iránt indított keresetét elutasította azzal az indokkal, hogy a felperes nem tett eleget a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp) szerint őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek.
- [3] Az indítványozó szerint a támadott másodfokú döntés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe és ezáltal a 28. cikkébe, illetőleg a XIII. cikkébe ütközik, mert a bíróság a bizonyítási kötelezettséget tévesen határozta meg, elmulasztotta az alperesi magatartás jogellenességének vizsgálatát. Nézete szerint a tulajdonhoz való jog védelmével ellentétes az a joggyakorlat, amely „lehetetlen vagy jelentős nehézséggel járó bizonyítási kötelezettséget ró a sértett félre.”
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontja által az indítványokkal szemben támasztott formai követelménynek.
- [5] Az indítványozó nem adott értékelhető indokolást az ítélet alaptörvény-ellenességére. Az indokolásban alapvetően a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt szabályának alkalmazásával nem értett egyet, amelynek értelmében őt, mint felperest terhelte a kártérítés Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti konjunktív feltételeinek bizonyítása; ennek pedig – saját maga által sem vitatottan – sem tudott eleget tenni, csak a jogellenes magatartást igazolta. A bíróság eljárását, jogértelmezését azért tartotta alaptörvény-ellenesnek, mert a bizonyítatlanság jogkövetkezményét reá hárította, ennek eredményeképpen utasította el a keresetét.
- [6] Ezek az érvek nem alkalmasak annak alátámasztására, hogy maga a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseivel. Ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 52. § e) pontjára figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (5) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2896/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3311/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 9.Kpk.45.171/2010/26. számú végzése, valamint a Kúria Kfv.III.37.782/2011/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] Az indítványozó a Fővárosi Bíróság 9.Kpk.45.171/2010/26. számú végzése és a Kúria Kfv.III.37.782/2011/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [3] A panaszos szerint a kifogásolt végzések az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, az R) cikk (2) bekezdését, a XIII. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, valamint a 18. cikk (3) bekezdését sértik.
- [4] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg az indítvánnyal szemben támasztott, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 52. § (1) bekezdése szerinti formai követelményeknek. Az indítvány nem jelöli meg egyértelműen, hogy az Alaptörvény és az Abtv. mely rendelkezéseire alapozza az Alkotmánybíróság hatáskörét. Az indítvány az Abtv. 26–28. §-ait jelöli meg, ez alapján nem egyértelmű, hogy az Alkotmánybíróság hatáskörét mely törvényi rendelkezés alapozza meg az indítvány elbírálására. Az indítvány nem jelöli meg egyértelműen az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét: az indítvány eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésre, „iratellenességre” hivatkozik, és az alaptörvényi hivatkozások jelentős részével nem is „Alaptörvényben biztosított jog sérelmét” állítja

[ügymint a B) cikk (1) bekezdés, az R) cikk (2) bekezdés és a 18. cikk (3) bekezdés eseteiben]. Az indítvány „Alaptörvényben biztosított jog sérelmét” csak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben állít. Az indítványozó ugyanakkor csak hivatkozik az Alaptörvény ezen cikkeire, azonban nem ad elő olyan érvelést, amely megindokolná a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét. Ezen felül hiányzik az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme és a támadott bírói döntések közötti összefüggés leírása. Kérése valójában a bírói – és a korábbi földhivatali – döntések kritikája, ezért a panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjaiban foglaltaknak.

- [5] Az Abtv. 64. § d) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja az indítvány törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmát. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1436/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3312/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf. 21.855/2011/28. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2012. július 18-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.855/2011/28. számú végzésével szemben. Indítványát az Alaptörvény

B) cikk (1), M) cikk (1), XII. cikk (1), XV. cikk (2), XXIV. cikk (1), valamint XXVIII. cikk (7) bekezdésére alapozza.

[2] 2. Az indítványozó, aki egyúttal az egyedi ügy felperese, szerzői jogi jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított pert az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű, az V. rendű, valamint a VI. rendű alperesek ellen. Az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság ítéletével elutasította az indítványozó keresetét. Az indítványozó fellebbezést nyújtott be az ítélet ellen, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatásával az alperesek kereset szerinti marasztalását kérte. Előadta, hogy a svájci illetőségű II. rendű alperes számára a bírósági iratok kézbesítése kizárólag a Magyar Köztársaság által is ratifikált, a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló Hágában, 1965. november 15. napján kelt, a 2005. évi XXXVI. törvény által kihirdetett Egyezmény szabályai szerint történhet. Az elsőfokú bíróság e szabályok megsértésével járt el az ítéletnek a II. rendű alperes részére való kézbesítése során, ezt pedig a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéletábla olyan súlyos eljárási szabálysértésnek tekintette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és új eljárásra utasította. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz.

[3] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 51. § (1) bekezdés e) pontja előírja, hogy az indítványnak tartalmaznia kell indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

[4] 4. Az indítványozó előadja, hogy a Fővárosi Ítéletábla nem vette figyelembe a bírósági gyakorlatot, amely szerint kötelező jogi képviselő esetén a saját ügyében eljáró ügyvéd csökkentett díjazásra jogosult. Ugyanakkor nem fejtette ki, hogy ez pontosan miért sérti az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseit. A rendes bíróságok jogértelmezési gyakorlatának felülvizsgálata nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe, az indítványozó viszont tulajdonképpen ennek korrekcióját kéri. Az indítvány ebből kifolyólag nem felel meg a törvényben előírt formai követelményeknek.

[5] 5. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdései alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3314/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3313/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.X.30.285/2011/4. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó, az egyedi ügy alperese 2012. július 23-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria Gfv.X.30.285/2011/4. számú ítéletével szemben. Indítványát az Alaptörvény VIII. cikk (1), XXIV. cikk (1), valamint XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdésére alapozza.
- [2] Az egyedi ügyben az indítványozó intézőbizottsága kizárta az indítványozó tagjai köréből az egyedi ügy felperesét, aki ezt a döntést a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság előtt támadta. A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság elutasította a felperes keresetét, aki a Győri Ítéletáblához fordult jogorvoslatért. A Győri Ítéletábla megváltoztatta a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság döntését, és megsemmisítette az indítványozó intézőbizottságának kizáró döntését. Az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, mely az indítvány által támadott ítéletében helyben hagyta a Győri Ítéletábla ítéletét.
- [3] Az indítványozó előadta, hogy a Kúria nem jelölte meg annak a jogi álláspontnak a forrását, miszerint „a mulasztás esetére rendelt jogkövetkezmények levonásának a kötelezettség teljesítését követően már nincs helye”, és ebből következően nincs jogi jelentősége annak, hogy a felperes ténylegesen mikor vette át a felszólító levelet. Emellett felhívja a figyelmet arra, hogy a felperes sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárásban nem hivatkozott a fent említett elvre, ezért álláspontja szerint az eljáró bíróságok az elv bevonásával túlterjeszkedtek a kereseti

kérelmen. Mindezek mellett úgy véli, hogy az ítélet sérti az ún. belső egyesülési szabadságot, illetve az egyesületi autonómiát, mert az egyesület állami beavatkozás nélkül jogosult meghozni alapszabályát, majd ennek alapján meghozni a megfelelő döntéseket. Ez a szabadság pedig csorbult a vadásztársaság törlő határozatának megsemmisítésével.

- [4] 2. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 51. § (1) bekezdés e) pontja előírja, hogy az indítványnak tartalmaznia kell indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [5] Az indítványozó által előadottak nem felelnek meg a fent megjelölt követelménynek. Az indítvány indokolásának egy része a bíróságok jogértelmezési gyakorlatát kifogásolja, ez azonban önmagában nem az Alkotmánybíróság hatásköre. Az indítvány másik részében az indítványozó ugyan előadja, hogy álláspontja szerint az egyesüléshez való jog csorbult, azonban okfejtéséből nem derül ki, hogy ez mitől alaptörvény-ellenes, noha az egyesülési jog mint korlátozható alapjog esetében erre is rá kellene mutatni.
- [6] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdései alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3282/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3314/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.637.987/2011/6. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó 2012. május 24-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.637.987/2011/6. számú ítéletével szemben. Indítványában a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 2006. november 17-én hatályos 31. § (5), (8) és (9) bekezdését, a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Ktáj.) 2006. november 17-én hatályos 81. § (1) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 254. § (1) bekezdését támadja az Alaptörvény R) cikke és ezzel összefüggésben a Nemzeti Hitvallás, a B) cikk (1) bekezdése, az M) cikk (1) bekezdése, a T) cikk (1) és (3) bekezdése, a II. cikk, a XII. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, a XXIII. cikk (8) bekezdés, valamint a 28. cikk alapján.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 51. § (1) bekezdés a) pontja előírja, hogy az indítványnak tartalmaznia kell azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza, e) pontja pedig azt, hogy az indítványnak tartalmaznia kell indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [3] Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára hivatkozik, mint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezésre, indítványában azonban nem a bírói döntés, hanem a támadott ítéletben alkalmazott jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességét állítja. Mivel az indítvány nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, nem felel meg az Abtv. 51. § (1) bekezdés e) pontjának.
- [4] Az indítvány tartalmát tekintve az Abtv. 26. § (1) bekezdésében szabályozott alkotmányjogi panasznak tekinthető. Azonban az indítványozó nem jelölte meg pontosan azt a rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, ezért nem felel meg az Abtv. 51. § (1) bekezdés a) pontjának. Emellett az indítvány nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indítványozó a Ktv. 31. § (5) és (9) bekezdései vonatkozásában csak utal a 8/2011. (II. 18.) AB határozatra, azonban nem fejt ki bővebben, annak mely érveivel támasztja alá indítványát. A Ktv. 31. § (8) bekezdése vonatkozásában az indítvány egyáltalán nem tartalmaz semmiféle indokolást. Egyebekben pedig az indítvány olyan általánosságokat

tartalmaz, amelyek alkalmatlanok az érdemi elbírálásra.

- [5] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 51. § (1) bekezdés a), valamint e) pontjainak, ezért a panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3052/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3315/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Nagytarcsa község Önkormányzat képviselőtestületének az építményadóról és a telekadóról szóló 19/2010. (XII. 7.) számú rendeletének módosításáról szóló 24/2011. (XII. 12.) önkormányzati rendeletének 13. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozva 2012. augusztus 2-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be Nagytarcsa község Önkormányzat képviselőtestületének az építményadóról és a telekadóról szóló 19/2010. (XII. 7.) számú rendeletének módosításáról szóló 24/2011. (XII. 12.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Ör.) – 2012. január 1-jétől hatályos –

13. §-ával szemben, annak alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve. E szakasz a Nagytarcsa község területén található ingatlanokra adótárgyanként 20 Ft/m²/év mértékű telekadót vetett ki, amely a panaszos szerint olyan „drasztikus” megterhelést jelent, amely a tulajdonában álló ingatlanok értékével nem áll arányban, figyelemmel arra is, hogy a hatályba lépést megelőzően, amikor a panaszos a most helyi telekadó alá eső földterületeket szerezte, azokat még semekkorra telekadó nem terhelte. Emiatt az indítványozó szerint a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenes, mert ellenkezik az Alaptörvény I. cikkének (1)–(2) bekezdésével, illetve sérti az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése által szabályozott, a jogállamiság részét képező jogbiztonságot.

- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg sem az Abtv. 30. § (1) bekezdésében, sem az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek.
- [3] Az indítvány az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében elkésett, mivel azt csak az alaptörvény-ellenesnek tartott jogszabály hatályba lépésétől számított 180 napon belül lehet benyújtani. Az Ör. 2012. január 1-jén hatályba lépett, az indítvány azonban ezt követő 180 napon túl, 2012. augusztus 2-án érkezett az Alkotmánybíróságra.
- [4] Az indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek sem tesz eleget. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) értelmében [26. § (2) bekezdés, 32. § (2) bekezdés] a helyi adók közé tartozó telekadó megfizetésére irányuló kötelezettséget – az ingatlantulajdonos bevallása alapján – az önkormányzati adóhatóság adómegállapító határozatával szemben továbbá fellebbezésnek is helye van [Art. 136. § (1) bekezdés], a másodfokú határozat ellen pedig bírósági út is igénybe vehető [Art. 143. § (1) bekezdés]. A telekadó-fizetési kötelezettségről szóló önkormányzati rendelet tehát – az Abtv. 26. § (2) bekezdése előírásával ellentétben – nem közvetlenül, hanem az adóhatóságnak a fizetendő adó mértéke meghatározásáról szóló határozatával hatályosul, és e határozat ellen lehetőség van jogorvoslatra, melynek kimerítése az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásának a feltétele lenne.
- [5] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság Nagytarcsa község Önkormányzat képviselőtestületének az építményadóról és a telekadóról szóló 19/2010. (XII. 7.) számú rendeletének módosításáról szóló 24/2011. (XII. 12.) önkormányzati rendelete 13. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az

Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) és e) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3293/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3316/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság 8.K.27436/2009/39. számú ítéletével összefüggésben benyújtott a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 12/E–K. §-ai, valamint a részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes szabályairól szóló 63/2005. (IV. 8.) Korm. rendelet egésze alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozók 2012. január 9-én alkotmányjogi panaszt nyújtottak be a Pest Megyei Bíróság 8.K.27436/2009/39. számú ítéletével szemben.
- [2] Az indítványozók alkotmányjogi panaszuk keretében kérték a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény (a továbbiakban: Fkbt.) 12/E–K. §-ai, valamint a részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes szabályairól szóló 63/2005. (IV. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) egésze alaptörvény-ellenességének megállapítását, és a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata tárgyában hozott 8.K.27436/2009/39. számú bírósági ítélettel lezárt ügyükben a támadott jogszabályi rendelkezések alkalmazhatóságának kizárását.

[3] A jogvita alapját az képezte, hogy a Monori Körzeti Földhivatal 2008-ban termőföld ingatlanokon fennálló közös tulajdon megszüntetéséről határozott. A Pest Megyei Földhivatal 2009-ben másodfokon megváltoztatta e határozatot. A másodfokú határozattal szemben az indítványozók bírósági felülvizsgálatot kezdeményeztek. A Pest Megyei Bíróság a földhivatali határozatokat hatályon kívül helyezte és a körzeti földhivatalt a felmérési, térképezési, területszámítási hiba kijavítására vonatkozóan új eljárásra kötelezte. Az ügyben – az indítvány szerint – az Fkbt. 2002. február 28. napján, a kérelem ingatlan-nyilvántartási érkezésének napján hatályos szövegét alkalmazták. A Pest Megyei Bíróság 8.K.27436/2009/39. számú ítéletének indokolása a jogszabályok 2008. október 10. napján hatályban lévő rendelkezéseire utalnak.

[4] Az indítványozók szerint a részaránykiadással kiadott, osztatlan közös tulajdonú ingatlanokon a közös tulajdon megszüntetése – amennyiben arra nem a tulajdonostársak megállapodása alapján kerül sor – kizárólag bírósági úton tekinthető alkotmányosnak. Az Fkbt. rendelkezései szerint azonban a tulajdonostársak jogvitája esetén a közös tulajdon megszüntetése az ingatlan-nyilvántartási hatóság közigazgatási határozatával rendelhető el. Az indítványozók szerint azáltal, hogy a támadott rendelkezések a tulajdonostársak között a közös tulajdon megszüntetése körében felmerült magánjogi jogvita eldöntését közigazgatási szerv hatáskörébe utalják, sértik az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdését – amelynek értelmében a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el –, továbbá az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a) pontjába is ütköznek, mely szerint magánjogi jogvitában a bíróság dönt. Az indítványozók érvelése szerint a felek közötti magánjogi jogvita érdemi feltárását az ingatlan-nyilvántartási hatóság nem végzi el. Az Fkbt. 12/F. § (1) bekezdése értelmében az osztatlan közös tulajdon jogerős bejegyzését követően bármelyik tulajdonostárs kérelmére, további feltételek vizsgálata nélkül a közigazgatási szerv elrendelheti a közös tulajdon sorsolás útján történő megszüntetését. Ez a jogvita érdemi elbírálását nélkülöző, automatikus megszüntetés az alkotmányossági követelményeket nem elégíti ki, a részaránykiadással keletkezett közös tulajdon és a más jogcímen keletkezett közös tulajdon megszüntetése közötti különbségtételnek alkotmányos indoka nincs, ezért az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe is ütközik. Az indítványozók a XV. cikk (2) bekezdésével összefüggésben hivatkoznak a XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz és örökléshez való jogra. Álláspontjuk szerint ugyanis a jogerősen bejegyzett közös tulajdon esetén a közös tulajdon megszüntetésére – bármely jogcímen keletkezett is – a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) alapján, kizárólag bírósági úton, a bíróság jogalkotó ítéletével

- van alkotmányos lehetőség. A tulajdonjog jogerős bejegyzését követően álláspontjuk szerint nem tehető indokolatlan különbségtétel kizárólag a keletkezés jogcíme alapján.
- [5] Az indítványozók hivatkoznak továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság sérelmére is, mondván, hogy a Korm. r. záró rendelkezései nem határozzák meg, hogy a már folyamatban lévő ügyekben kell-e alkalmazni, ezért jogbizonytalanságot teremtett az eljárások során, hogy ti. több részletkérdésre az alkalmazható szabály kérdéses volt.
- [6] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben.
- [7] Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [8] A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be.
- [9] Az indítványozók a vélt alaptörvény-ellenességet egyrészt az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés szerinti jogállamiság, illetve a 25. cikk (1) és (2) bekezdés a) pontjára alapozták, ám az Alaptörvény ezen rendelkezéseire hivatkozással nem állították „Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmét”.
- [10] Az indítványozók hivatkoznak továbbá az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti jogegyenlőség és a XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz és örökléshez való joguk sérelmeire. Az indítványozók a XIII. cikk (1) bekezdése kapcsán részletes indokolást nem terjesztettek elő, csupán – közvetlenül a XV. cikk (2) bekezdésére való hivatkozást követően – szó szerint beidéztek az Alaptörvény szövegét. Mindebből az Alkotmánybíróság arra következtetett, hogy az indítványozók a támadott rendelkezéseket nem önmagában a tulajdonhoz és örökléshez való jogba ütközőnek vélik, hanem álláspontjuk szerint a támadott rendelkezések – egyebek mellett – a tulajdonhoz való alapjog tekintetében eredményeznek hátrányos megkülönböztetést a részarány-kiadással keletkezett közös tulajdon tulajdonosai tekintetében azáltal, hogy a közös tulajdon megszüntetésére nem a Ptk. szabályai alapján – kizárólag bírósági úton – van lehetőség, így ez szerintük az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütközik.
- [11] Az indítványozók alkotmányjogi panasza azonban ezáltal olyan alkotmányjogi kérdést vet fel, amelyet az Alkotmánybíróság egy korábbi döntésében már elbírált, és az indítványt elutasította. A 115/2008. (IX. 26.) AB határozat [ABH 2008, 1449.] rámutatott arra, hogy „a diszkrimináció alkotmányos tilalma csak a szabályozás szempontjából egy csoportba tartozókra vonatkozik. A diszkrimináció vizsgálatának ennek megfelelően csak az egy csoportba tartozók közötti különbségtétel vizsgálata a tárgya.” Az Alkotmánybíróság a határozatban a Kbtv. és a Korm. r. közös tulajdonra vonatkozó szabályozása kapcsán kimondta, hogy a szabályozás szempontjából a tulajdonostársak két csoportja különül el: az egyik csoportot alkotják azok, akik az ingatlan megosztását kérik, a másik csoportot azok képezik, akik nem kérik, a megmaradó közös tulajdon tekintetében változatlanul tulajdonostársak. Ez utóbbi csoportba tartozók – akik tehát saját elhatározásukkal nem vesznek részt az Fkbt. és a Korm. rendelet szerinti eljárásban – a visszamaradó földrészleten tulajdonközösségben maradnak, és ennek a közös tulajdonnak a megszüntetésére már a Ptk. szabályait kell alkalmazni (985/B/2008. AB határozat, ABH 2010, 2424.). Az elkülönülő két csoportra természetesen külön szabályok vonatkoznak, s a Korm.r. az egy csoportba tartozókra nem állapít meg eltérő rendelkezéseket, így a diszkrimináció alkotmányos tilalmának sérelme nem állapítható meg. [115/2008. (IX. 26.) AB határozat, ABH 2008, 1449, 1458.]
- [12] A jelen ügy ugyan – a konkrétan támadott jogszabályi rendelkezések különböző volta miatt – nem tekinthető ítélt dolognak, ugyanakkor az Alkotmánybíróság a korábbi döntéseiben kifejtett érveit az alkotmányossági kérdéseket illetően továbbra is fenntartja. Mivel ez az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan – az említett határozatokban kifejtettekhez képest új – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely egy ismételt, érdemi alkotmánybírósági eljárásra okot adhatna, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 56. § (2) bekezdése, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 61. § (1) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2477/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3317/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Városi Bíróság 55.Pk.501.025/2012/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozó mint a helyi választási iroda vezetője az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában a Debreceni Városi Bíróság 55.Pk.501.025/2012/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta. Előadta, hogy a végzés az 1/2012. (VI. 20.) számú határozatát megsemmisítette, és kötelezte a helyi népszavazás elrendelésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában az eljárás ismételt lefolytatására.
- [3] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeket az alkotmányjogi panasz kimeríti-e.
- [4] Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Jelen esetben az alkotmányjogi panaszt Hajdúsámson Város Helyi Választási Iroda Vezetője nyújtotta be, ezért az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványozónak fennáll-e az indítványozói jogosultsága.
- [5] Az Alkotmánybíróság a 65/1992. (XII. 17.) AB határozatában kifejtette: „[az] alkotmányjogi panasz az Alkotmányban szabályozott alapvető jogok védelmének egyik eszköze, amely alapvető jogok rendelkezése az, hogy az államhatalommal szemben alkot-

mányos garanciákat teremtsenek az állampolgár, az egyén vagy egy közösség jogainak védelmére, cselekvési autonómiájának biztosítására.” (ABH 1992, 289, 291.)

- [6] A fenti megállapításra utalva a 23/2009. (III. 6.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „[a] fentiekből következően különbséget kell tenni a természetes személyek által létrehozott jogi személyek és az állami szervek, illetve az állam által meghatározott alapjog gyakorlásával összefüggésben létrehozott szervek között. A fentiekből következően közhatalmi állami szervnek nincs az államhatalommal szemben garanciákat jelentő alkotmányos alapjoga, amely feljogosítaná alkotmányjogi panasz előterjesztésére.” (ABH 2009, 174, 188.)
- [7] A 240/D/2009. AB végzésben pedig azt hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy „[a]lkotmányjogi panasz benyújtására tehát az a személyi kör jogosult, akinek az Alkotmány a közhatalommal szembeni védelemképpen jogokat állapít meg.” (ABH 2010, 2947, 2948.) A közhatalom gyakorlására jogosult állami szervnek vagy vezetőjének ebben a minőségében tehát alkotmányos kötelezettsége áll fenn az alapjogok védelmére, ennél fogva a közhatalommal szemben alapjogi sérelem nem érheti, így alkotmányjogi panasz benyújtására sem jogosult.
- [8] A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 35. § (1) bekezdése értelmében a választási irodák állami feladatot ellátó szervek. A Ve. 35. § (3) bekezdése szerint a helyi választási iroda vezetője az illetékes jegyző. Helyi népszavazás kezdeményezésekor a Ve. 133. § (2) bekezdése a helyi választási iroda vezetőjét jogosítja fel az aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vagy annak megtagadására. A helyi választási iroda vezetője ezen döntések meghozatalakor állami feladatot ellátó szerv vezetőjeként közhatalmi jogosítványt gyakorol, ezért alapjogi sérelme nem merülhet fel.
- [9] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozónak mint a helyi választási iroda vezetőjének alkotmányjogi panasz benyújtására nincs lehetősége, ezért azt az Abtv. 64. § b) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s.k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3302/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3318/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 2.Kpk.26.427/2011/11. sorszámú végzésének, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (3) bekezdése utolsó mondatának megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozó Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában a Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban Törvényszék) 2. Kpk. 26.427/2011/11. számú végzésének megsemmisítését kérte a kérelmezett közigazgatási szervnek a perköltségben való marasztalását részben elutasító rendelkezése és a fellebbezés kizárása tekintetében. Ehhez kapcsolódóan indítványozta a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (a továbbiakban Knp.) 3. § (3) bekezdése utolsó mondatának megsemmisítését.
- [3] A megsemmisíteni kért bírósági végzésben a Törvényszék az eljárást megszüntette, mert a felettes minisztérium felügyeleti eljárás keretében megsemmisítette a kérelmezett közigazgatási szervnek az indítványozó által felülvizsgálni kért közigazgatási hatósági ügyben hozott végzését.
- [4] Az indítványozó szerint több, az Alaptörvényben biztosított alapjogot és elvet sért a fenti végzés, amelyben a Törvényszék az indítványozó által igényelt perköltségnek csak egy részét ismerte el, a teljes pernyertesség ellenére csak ezen összegben marasztalta a közigazgatási szervet, ezen döntését nem indokolta, valamint nem biztosította a végzés ellen a fellebbezési jogot.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeket az alkotmányjogi panasz kimeríti-e.
- [6] 3. Az Abtv. 29. §-a szerint az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén szükséges befogadni.
- [7] 3.1. Az Alkotmánybíróság már korábban, több határozatában vizsgálta és foglalt elvi jelentőséggel állást arról, hogy valamely közigazgatási (hatósági) döntéssel szemben a bírósághoz benyújtható kereset az alkotmányossági követelményeket kielégítő jogorvoslat. [66/1991. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1991, 342, 350.; 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454–455.; 138/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 729, 730.; 4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 74.; 60/1994. (XII. 24.) AB határozat, ABH 1994, 342, 368.; 1186/D/2007. AB határozat, ABH 2009, 2244, 2246–2247.]
- [8] A közigazgatási határozat törvényességének felülvizsgálatára irányuló eljárás – annak ellenére, hogy keresetre induló önálló per – alkotmányos értelemben, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése viszonylatában: jogorvoslat. A jogalkotó pedig nem köteles az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmezésében jogorvoslatnak minősülő eljárásban született határozat ellen további jogorvoslatot biztosítani.
- [9] 3.2. Az indítványozó vitatta továbbá, hogy a Törvényszék nem tett eleget az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe foglalt indokolási kötelezettségének, amikor a költségeket tételesen és összességében nem jelölte meg, illetve nem fejtette ki, hogy azokat a perköltség megállapításánál miért nem vette figyelembe. Az Alaptörvény felhívott rendelkezése törvényre utalja az indokolási kötelezettség részletes szabályainak megállapítását. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény ennek megfelelően részletesen rendelkezik az indokolás szabályairól, és kivételes lehetőségként a 222. § (1) bekezdésének utolsó tagmondatában akként szabályoz, hogy „megindokolni csak olyan végzést kell, amely külön fellebbezéssel megtámadható.” Jelen esetben tehát a Törvényszék – az Alaptörvénnyel összhangban lévő szabályozás alapján – nem volt köteles döntését megindokolni. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a Törvényszék végzése az indokolás elhagyásának lehetősége ellenére tartalmazta a perköltség mérésének indokait.

- [10] Az Alkotmánybíróság így megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna. Az Alkotmánybíróság nem észlelt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet sem. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában támasztott követelménynek, ezért nem fogadható be.
- [11] Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (2) bekezdésére is figyelemmel – az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/2637/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3319/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.168/2009/6. sorszámú ítélete, valamint Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.22.098/2009/7. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozók 2009. október 27-én jogi képviselőjük útján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §

(1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.168/2009/6. sorszámú, 2009. június 26-án kelt ítéletével, majd kiegészítő indítványukban a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.22.098/2009/7. sorszámú, 2009. március 31-én kelt ítéletével összefüggésben nyújtottak be alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz.

- [3] Az Alkotmánybíróság a IV/95-1/2012. AB végzésben hívta fel az indítványozót, hogy az Alaptörvény hatályba lépésével összefüggésben újítsa meg panaszát. A megújított panasz határidőben, 2012. április 2-án érkezett meg az Alkotmánybírósághoz.
- [4] Az indítványozók panaszukban arra hivatkoztak, hogy a nem vagyoni kártérítési igényük elutasítása által sérült Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1) és (2) bekezdése, a XV. cikk (2) bekezdése, a VI. cikk (1) bekezdése, a XXVII. cikk (1) bekezdése, az I. cikk (1), (2) és (3) bekezdése, a XX. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése.
- [5] Kifogásolták a bírósági ítéletek kapcsán azt is, hogy a jövedelempótló kártérítés járadékának összegéből levonták az ápolási díj összegét. Ezáltal a panaszosok szerint sérült az Alaptörvény II. cikke, a XV. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint a B) cikk (1) bekezdése.
- [6] Az indokolás azt is sérelmesnek tartotta, hogy a jövedelempótló járadék összegébe a bíróság nem számította bele az egyik indítványozó által időközben megszerzett jogi asszisztensi képzettség megszerzését. A megszerzett szakképesítés alapján kért jövedelempótló kártérítési igény elutasítása által – az érvelés szerint – sérült az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése, valamint a XV. cikk (2) bekezdése.
- [7] A megállapított perköltség megfizetésének kötelezettségét a panaszosok erkölcstelennek, igazságtalannak, minden alapvető jogot sértőnek találták, mely nemzetközi egyezményekkel ellentétes, így sérült az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése, a XV. cikk (1) és (2) bekezdése, II. cikke, valamint „el lehetetlenült” a XXVIII. cikk (1) bekezdése.

[8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésében, valamint az 52. §-ban foglalt feltételeket az alkotmányjogi panasz kimeríti-e.

[9] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be a jogsérelem.

[10] A főtítkári hiánypótlási felhívás ellenére sem állapítható meg egyértelműen, hogy mely jogszabályi elő-

írásokat tartja alaptörvény-ellenesnek a panaszos. A kérelem elsősorban bírósági döntések tartalmi kritikája, hiányzik belőle a támadott jogszabályok és a sérülni vélt alaptörvényi rendelkezések közötti konkrét összefüggéseknek az érdemi alkotmányossági vizsgálatot lehetővé tévő, egyértelmű leírása.

- [11] Az Abtv. 52. §-a előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Sem az alapindítvány, sem pedig a kiegészítő indítványok nem tartalmazzák azt a törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, valamint hiányzik az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezés megjelölése is.
- [12] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a panasz nem felel meg a Abtv. 26. § (1) bekezdésben, valamint a határozott kérelemre vonatkozó 52. § (1) bekezdés a), és c) pontjában írt követelményeknek, így azt az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/95/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3320/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Sze.14.455/2010/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – jogi képviselője útján – alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróság-

hoz, melyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Sze.14.455/2010/4. számú végzésének, az 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban régi Sztv.) 86. §-ának, valamint az ezen utóbbi jogszabályhelyhez kapcsolódó bírósági joggyakorlatnak alkotmányossági vizsgálatát, illetőleg a bíróság határozatának megsemmisítését kezdeményezte. Az indítványozó panaszában kifejti, hogy a bírósági joggyakorlatból következő jogi helyzet, miszerint sértettként nem élhet jogorvoslattal az eljárás megszüntetéséről rendelkező határozattal szemben akkor, ha azt a bíróság (nem pedig a szabálysértési hatóság) hozta, alaptörvény-ellenes. Az indítványozó az alaptörvény-ellenességet az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének, az Alaptörvény XV. cikkének, illetőleg az Alaptörvény 28. cikkének sérelmében látja megvalósulni.

- [2] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [3] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az nem felel meg a 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) által támasztott formai követelményeknek. Az indítvány nem jelöli meg az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, arra nem is utal. Az indítvány tartalma alapján sem lehet eldönteni, hogy a panaszos az Abtv. 26. § (1) bekezdése, avagy az Abtv. 27. §-a szerinti panasztípus alapján kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítványozó utal ugyan az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) és d) pontjaira, ezek azonban két különböző (Abtv. 26. §-a, illetőleg 27. §-a szerinti) alkotmánybírósági hatáskört jelölnek.
- [4] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott (többek között), ha egyértelműen megjelöli azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására. Az alkotmányjogi panaszban foglalt kérelem ezért nem tekinthető határozottnak.
- [5] Mindezek alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontjára figyelemmel a rendelkező részben foglaltak szerint az alkotmányjogi panasz befogadásának visszautasításáról határozott.

Budapest, 2012. október 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1500/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3321/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 2009. január 1. napjától 2010. június 1. napjáig hatályban volt 322. § (1) bekezdés harmadik mondata alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére, és az indítvány alapjául szolgáló ügyben való alkalmazása tilalmának megállapítására, valamint a Budaörsi Városi Bíróság 27. G. 23090/2010/4. számú, illetve a Pest Megyei Bíróság 9. Gf. 22686/2011/2. számú végzésének megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó 2011. december 22. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 48. §-a alapján, amelyben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2009. január 1. napjától 2010. június 1. napjáig hatályban volt 322. § (1) bekezdése harmadik mondatának alkotmányellenessége megállapítását, megsemmisítését és az indítvány alapjául szolgáló ügyben való alkalmazása tilalmának megállapítását kérte.
- [2] Az Alkotmánybíróság felhívására a már jogi képviselővel eljáró indítványozó eredeti indítványát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése szerinti indítványként tartotta fenn. Kiemelte, hogy a fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásban a megsemmisíteni kért alaptörvény-ellenes rendelkezés alkalmazása folytán igénye érdemi elbírálására nem került sor, a jogszabálysértő jogerős határozat ellen jogorvoslatot sem vehetett igénybe, ezért sérültek az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében,

XV. cikkének (1) bekezdésében, XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdésében valamint 28. cikkében biztosított jogai.

- [3] Az indítványozó 2012. március 30. napján az Abtv. 27. §-ára alapított, az Alkotmánybíróságon benyújtott alkotmányjogi panasszal egészítette ki indítványát, amelyben a Budaörsi Városi Bíróság 27.G.23090/2010/4. számú, valamint a Pest Megyei Bíróság 9.Gf.22686/2011/2. számú végzésének megsemmisítését is kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [4] Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mérlegelési jogkörében vizsgálnia kell az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az a)–e) pontokban foglaltakat.
- [5] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozónak az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított indítványa alkotmányossági érvelést csak a jogbiztonság sérelmével kapcsolatban tartalmaz. A kérelemnek ez a része azonban nem elbírálható, mert az Alkotmánybíróság az Abtv. hatályba lépése után is fenntartotta azt az álláspontját, hogy a jogbiztonsághoz való jog nem alapjog, annak sérelmére csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén lehet alkotmányjogi panaszt alapítani. A támadott jogszabályi rendelkezésnek az Alaptörvény további, az indítványozó által megjelölt rendelkezéseivel való ellentétét az indítványozó nem fejtette ki, nem indokolta. Az indítvány ebből az okból nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott feltételnek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.
- [6] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése és az 53. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet az ügyben első fokon eljáró bíróságnál benyújtani. Az indítványozó 2012. március 30. napján az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróságon, melyben a Budaörsi Városi Bíróság 27.G.23090/2010/4. számú, illetve a Pest Megyei Bíróság 9.Gf.22686/2011/2. számú végzésének megsemmisítését kérte. Az indítványozó a másodfokon eljáró Pest Megyei Bíróság végzését 2011. október 28. napján vette kézhez, így az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói döntésekkel szemben benyújtott panasz elkésett, ezért azt az Alkotmánybíróság ügyrendjének 30. § (2) bekezdésének d) pontja alapján visszautasította.
- [7] Az Alkotmánybíróság a végzés meghozatala során – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére is – az

Abtv. 47. § (1) bekezdése és 50. §-a, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése alapján tanácsban járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkovic Barnabás* s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1570/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3322/2012. (XI. 12.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 2. számú melléklete III. fejezetének 22. pontja, valamint a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.373/2011/7. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2. számú melléklete III. fejezetének 22. pontja, valamint a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.373/2011/7. számú ítéletével szemben terjesztette elő.
- [3] Az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárás keretében az indítványozó az alperes Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: PSZÁF) határozatának hatályon kívül helyezését, illetve a rá kiszabott bírság mérséklését kérte. A támadott PSZÁF határozat az indítványozót enge-

délyköteles pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzése folytán az ilyen tevékenység folytatásától eltiltotta, továbbá rá bírságot szabott ki.

- [4] Az indítványozó szerint a Hpt.-nek az eljárás során alkalmazott, az üzletszerűség fogalmát meghatározó rendelkezése az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközik. A jogszabályi rendelkezés szerinte nem felel meg a jogbiztonság követelményének, mivel az nem világos, megfogalmazása nem egyértelmű, ezért kérte annak megsemmisítését.
- [5] Az indítványozó kérte továbbá a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.373/2011/7. számú ítéletének az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközésének megállapítását és megsemmisítését.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Abtv.-ben foglalt formai követelményeknek csak részben felel meg. A támadott ítélet kézbesítésére 2011. november 24-én került sor, míg az alkotmányjogi panasz 2012. január 19-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül – érkezett az első fokon eljáró bírósághoz. Az indítványozó igazolta jogi képviselését.
- [7] A kérelem az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt feltételeket részben teljesíti: a Hpt. támadott rendelkezése tekintetében megjelöli a vizsgálandó jogszabályt, az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó rendelkezést, az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és a vélt alaptörvény-ellenesség indokait. A támadott ítélet tekintetében azonban nem tartalmaz indokolást az Alaptörvény megjelölt rendelkezése és az ítélet összefüggésében, ezért az indítvány e tekintetben nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban az indítványnak csak a normakontrollal érintett részét vizsgálta.
- [8] 3. Az indítványozó az Abtv. 51. (1) bekezdése szerint érintettnek tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [9] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [10] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel. Az indítvány a Hpt. támadott rendelkezése vonatkozásában kizárólag a B) cikk (1) bekezdésére, a jogbiztonság sérelmére hivatkozik. Az Alkotmánybíróság az Abtv. hatályba lépése után is fenntartotta azt a korábban kialakított gyakorlatát, mely szerint a jogbiztonság nem alapjog, annak sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben lehet alapítani, mégpedig a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya ese-

tén [ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés]. Jelen indítvány nem tartozik e kivételes körbe.

- [11] Az Alkotmánybíróság szerint az indítványozó nem hozott fel olyan indokot, mely azt támasztaná alá, hogy az általa felvetett probléma alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bírna.
- [12] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában és 52. § (1) bekezdésében foglaltaknak, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2279/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3323/2012. (XI. 12.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Ítéletábla Pf.I.20.647/2011/7. számú ítéletével, valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény egyes rendelkezéseivel szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozók alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó a Pécsi Ítéletábla Pf.I.20.647/2011/7. számú ítéletével, valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 209. § (1) bekezdés b), d) és g) pontjaival, 209. § (2) bekezdésével, 210. §

(2)–(14) bekezdéseivel, valamint és 210/A. és 210/B. §-aival szemben terjesztette elő.

- [3] Az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárás keretében az indítványozó annak megállapítását kérte, hogy az alperesek között létrejött kölcsönszerződés részben érvénytelen színleltetés, valamint jóerkölcsbe és jogszabályba ütközés miatt. Kérte továbbá a bíróságot annak megállapítására, hogy a szerződés részben az egyik alperesnek, részben pedig senkinek nem felróható módon megszűnt. A bíróság a kereseti kérelmet alaptalannak találta és elutasította. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [4] Az indítványozó szerint a bíróságok azáltal, hogy a teljes tényállást nem tárták fel, valamint nem vették figyelembe, hogy a bírósági jogvita tárgyát képező – deviza alapú – fogyasztói kölcsönszerződés egyértelmű erőfölényt biztosítottak a hitelintézet számára, megsértették az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében biztosított jogát.
- [5] Az indítványozó kérte továbbá a Hpt. támadott rendelkezéseinek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközésének megállapítását és megsemmisítését.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Abtv.-ben foglalt formai követelményeknek megfelel. A támadott ítélet kézbesítésére 2012. április 27-én került sor, míg az alkotmányjogi panasz 2012. május 3-án – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül – érkezett az első fokon eljáró bírósághoz. Az indítványozó szabályszerűen meghatalmazott jogi képviselő útján jár el. A kérelem az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt feltételeket teljesíti: megjelöli a vizsgálandó bírósági döntést és jogszabályt, az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó rendelkezést, az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és a vélt alaptörvény-ellenesség indokait.
- [7] 3. Az indítványozó az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerint érintettnek tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [8] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem fogadható be.
- [9] A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés jelen ügyben nem állapítható meg. Az indítvány kizárólag a B) cikk (1) bekezdése, a jogbiztonság tekintetében tartalmaz indoko-

lást. Az Alkotmánybíróság az új Abtv. hatályba lépése után is fenntartotta azt a korábban kialakított gyakorlatát, mely szerint a jogbiztonság nem alapjog, annak sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben lehet alapítani, mégpedig a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén [ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés]. Jelen indítvány nem tartozik e kivételes körbe.

- [10] Az Alkotmánybíróság szerint az indítványozó nem hozott fel olyan indokot, mely megalapozná a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, vagy amely azt támasztaná alá, hogy az általa felvetett probléma alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bírna.
- [11] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglaltaknak, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2910/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3324/2012. (XI. 12.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meg hozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.IX.30.275/2011/6. számú ítéletével, valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény egyes rendelkezéseivel szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és

27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó a Kúria Gfv.IX.30.275/2011/6. számú ítéletével, valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 209. § (1) bekezdés b), d) és g) pontjaival, 209. § (2) bekezdésével, 210. § (2)–(14) bekezdésével, valamint és 210/A. és 210/B. §-aival szemben terjesztette elő.

- [3] Az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárás keretében az indítványozó annak megállapítását kérte, hogy a perben alperesként részt vevő pénzintézzel kötött svájci frank alapú hitel- és zálogszerződés részben semmis színleltség, továbbá jóérkölsbe és jogszabályba ütközés miatt. A keresetet a Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.P.92.649/2010. számú ítéletében elutasította, mely ítéletet előbb a másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság 67.Pf.630.869/2011/3. számú ítéletében, majd a Kúria az indítvánnyal támadott ítéletével helyben hagyott.
- [4] Az indítványozó szerint a bíróságok azáltal, hogy a teljes tényállást nem tárták fel, valamint nem vették figyelembe, hogy a bírósági jogvita tárgyát képező – deviza alapú – fogyasztói kölcsönszerződés egyértelmű erőfölényt biztosítottak a hitelintézet számára, megsértették az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében biztosított jogát.
- [5] Az indítványozó kérte továbbá a Hpt. támadott rendelkezéseinek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközésének megállapítását és megsemmisítését.

- [6] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Abtv.-ben foglalt formai követelményeknek megfelel. A Kúria a támadott ítéletet 2012. március 20-án hozta, míg az alkotmányjogi panasz 2012. május 3-án – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül – érkezett az első fokon eljáró bírósághoz. Az indítványozó szabályszerűen meghatalmazott jogi képviselő útján jár el. A kérelem az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt feltételeket teljesíti: megjelöli a vizsgálandó bírósági döntést és jogszabályt, az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó rendelkezést, az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és a vélt alaptörvény-ellenesség indokait.

- [7] 3. Az indítványozó az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerint érintettnek tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.

- [8] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az al-

kormányjogi panasz az alábbiak miatt nem fogadható be.

- [9] A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés jelen ügyben nem állapítható meg. Az indítvány kizárólag a B) cikk (1) bekezdése, a jogbiztonság tekintetében tartalmaz indoklást. Az Alkotmánybíróság az új Abtv. hatályba lépése után is fenntartotta azt a korábban kialakított gyakorlatát, mely szerint a jogbiztonság nem alapjog, annak sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben lehet alapítani, mégpedig a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén [ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés]. Jelen indítvány nem tartozik e kivételes körbe.
- [10] Az Alkotmánybíróság szerint az indítványozó nem hozott fel olyan indokot, mely megalapozná a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, vagy amely azt támasztaná alá, hogy az általa felvetett probléma alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bírna.
- [11] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglaltaknak, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
elődó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2981/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3325/2012. (XI. 12.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.X.30.055/2012/4. számon hozott végzésével összefüggésben előterjesztett, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XIV. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére

irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában az eljárást megszünteti.

2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.X.30.055/2012/4. számon hozott végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó mint az alapul fekvő peres eljárás felperese felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Fővárosi Ítéletábla jogerős ítéletével szemben. A Kúria hiánypótlást rendelt el, melyben felhívta az indítványozót, hogy nyolc napon belül csatolja – egyebek mellett – a jogi képviselőjének a felülvizsgálati eljárásra szóló meghatalmazását. Az indítványozó kérte a hiánypótlásra nyitva álló határidő meghosszabbítását. E kérelmet egy másik, a Kúria végzése szerint csak az elsőfokú eljárásban való helyettesítésre meghatalmazott ügyvéd terjesztette elő. A Kúria Gfv.X.30.055/2012/4. számon hozott végzésével a határidő-hosszabbítási kérelmet elutasította, mert azt olyan személy terjesztette elő, aki a felülvizsgálati eljárásra nem rendelkezett meghatalmazással. A hiánypótlásra nyitva álló határidő eredménytelen eltelte miatt pedig hivatalból elutasította a felülvizsgálati kérelmet is.
- [3] Az indítványozó egyrészt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a végzés ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, és kérte a végzés megsemmisítését. Másrészt az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) felülvizsgálati eljárásról szóló XIV. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítását.
- [4] 2012. augusztus 24-én az Alkotmánybírósághoz benyújtott beadványában az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszát visszavonta, a 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát – az alaptörvény-ellenesség indokait illetően – kiegészítette.
- [5] Álláspontja szerint a Kúria végzése alapvetően jogszabálysértő. Kifejtette, hogy az egységes gyakorlat értelmében a meghatalmazás kiterjed az eljárás valamennyi szakaszára, így a felülvizsgálati eljárásra is anélkül, hogy újabb meghatalmazást kellene adni, illetve becsatolni.
- [6] Az indítványozó szerint a végzés azért sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (7) bekezdését, mert a Kúria az egységes jogértelmezéstől eltért, a Pp. megjelölt rendelkezéseit [273. § (3) bekezdés, 95. § (2) bekezdés, 70. § (1)–(2) bekezdés, 273. § (1) bekezdés] jogszabálysértő módon alkal-

- mazta, és ezzel megfosztotta az indítványozót a rendkívüli jogorvoslathoz való jogától. „A jelen esetben tehát a Kúria jogszabálysértő jogalkalmazása az, ami az indítványozó jogbiztonsághoz és a jogorvoslati joghoz való jogát sértette.” Amiatt, hogy a Kúria a korábbi értelmezéstől eltért, jogegységi eljárást kellett volna kezdeményeznie, ami elmaradt. Az indítványozó tartalmában hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére is. Kifejtette: „nem tekinthető ugyanis fairnek az az eljárás, ahol a végső döntést olyan jogszabály alapján hozza meg a jogalkalmazó, melyre vonatkozó joggyakorlat alkotmányellenes – az Alaptörvény B) cikkében foglalt jogbiztonság elvébe ütközik – annak önellentmondó volta miatt. [...] A legfőbb bírói fórum diszfunkcionális működése az eljárás egészére kiható módon befolyásolja az eseményeket és a procedúra egészét – gyakorlatilag orvosolhatatlan módon – tisztességtelenné, azaz alkotmányellenessé teszi.”
- [7] A tisztességes eljáráshoz való jog kapcsán az indítványozó számos strasbourgi bírósági ítéletből is idézett, és kérte, hogy az Alkotmánybíróság a strasbourgi gyakorlatra figyelemmel is hozza meg a döntését. Itt utalt az Alaptörvény Q) cikk (2)–(3) bekezdésére. E körben külön kiemelte, hogy a Kúria nem adta indokát annak, hogy a hiánypótlásra előírt határidő meghosszabbítására irányuló kérelmet miért olyan jogi képviselő nyújtotta be, aki erre nem rendelkezett felhatalmazással.
- [8] Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikkébe ütközőnek is tartotta a kúriai végzést. A végzés ugyanis hátrányosan különböztette meg őt olyan más személyekhez képest, akik szintén olyan meghatalmazást adtak a per vitelére, melyben kifejezett módon nem szerepelt a Kúria előtti képviseletre való feljogosítás, de felülvizsgálati kérelmüket nem utasították el.
- [9] Hivatkozott végül az Alaptörvény I. cikkére, ezzel összefüggésben külön indokolást nem fogalmazott meg.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az ügyben az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el.
- [11] 3. Az Abtv. 53. § (6) bekezdéséből következik, hogy az alkotmányjogi panaszt az indítványozó visszavonhatja. Az Abtv. 59. §-a értelmében az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafoyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Ügyrend 63. § (2) bekezdés c) pontja értelmében okafoyottá válik az indítvány különösen, ha az indítványozó indítványát visszavonta. Mivel az indítványozó a Pp.-nek a felülvizsgálatról szóló XIV. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszát visszavonta, ebben a vonatkozásban az Alkotmánybíróság – a panasz befogadhatóságának vizsgálata nélkül – az eljárást megszüntette.
- [12] 4. Az Abtv. 27. §-a alapján a Kúria végzése ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján vizsgálnia kellett. Ennek során az Alkotmánybíróság úgy találta, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelménynek, mely szerint alkotmányjogi panasz csak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [13] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja fogalmazza meg, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Ezért fogalmaz úgy az Abtv. 27. §-a, hogy alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A jogalkotó ezzel a 2012. január 1-jétől hatályos rendelkezéssel teremtette meg a bírói jogalkalmazás és jogértelmezés alkotmányossága vizsgálatának korábban nem ismert lehetőségét. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Miként az Alaptörvény és az Abtv. fent idézett rendelkezéseiből is kiténik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [14] A bírósági joggyakorlat egységének biztosítása sem az Alkotmánybíróság, hanem a bíróságok, kiemelten pedig a Kúria feladata [Alaptörvény 26. cikk (3) bekezdése, bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény III. fejezete], ezt az Alkotmánybíróság a jogbiztonságra és az alapjogokra figyelemmel sem vonhatja magához. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmány-

bíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.

- [15] A bírósági jogértelmezésnek, jogalkalmazásnak közvetlenül kell valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezetnie, nem pedig azért, hogy eltér bíróságok más ügyekben hozott döntéseitől. A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza. Ugyanezen okokból nem lehet hivatkozni a hátrányos megkülönböztetés tilalmára sem.
- [16] Jelen ügyben az indítványozó kizárólag arra hivatkozott, hogy a Kúria az általánosan követett jogértelmezéstől eltérő eseti döntést hozott. Nem fejtette ki, hogy ez a jogértelmezés maga (nevezetesen, hogy a meghatalmazás nem terjed ki az eljárás egészére, így a felülvizsgálati eljárásra is, hanem a felülvizsgálati eljárásban újabb meghatalmazást kell csatolni) – a pusztán jogszabálysértés mellett – közvetlenül milyen Alaptörvényben biztosított jogát sértette. Az indítványozó hivatkozott ugyan arra, hogy a végzés miatt nem élhetett felülvizsgálati jogával, s emiatt sérült a XXVIII. cikk (7) bekezdése, de maga is utalt az Alkotmánybíróság gyakorlatára, mely szerint a felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat nem vonható a jogorvoslatihoz való jog körébe [1319/B/1993. AB határozat]. Erre figyelemmel a végzés alapjogsérelmet a panaszosnak nem okozhatott.
- [17] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet nem vetett fel, ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (3) bekezdése és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3103/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3326/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéletábla 17.Pf.20.676/2011/8. számú kiegészítő ítélete, valamint a Pest Megyei Bíróság 4Pf.24.426/2009/9. számú ítélete és 4Pf.24.426/2009/18. számú kiegészítő ítélete, továbbá a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VII.20.429/2010/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti valódi alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Fővárosi Ítéletábla 17.Pf.20.676/2011/8. számú kiegészítő ítéletének, valamint a Pest Megyei Bíróság 4.Pf.24.426/2009/9. számú ítéletének és 18. számú kiegészítő ítéletének, illetve a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VII.20.429/2010/7. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.
- [3] 2. Az indítványozó – az alapperek felperese – hibás teljesítés megállapítása iránt indított pert a gépjármű-forgalmazással foglalkozó alperes ellen. Arra hivatkozott, hogy az alperes hibásan teljesített, amikor részére 3 500 000 Ft-ért olyan új gépjárművet értékesített, melynek alvázán a korrózióvédő réteg már a vétel időpontjában is sérült volt, ezért a felperes szavatossági igényként a jármű cseréjét kérte. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt

- adott és az alperest a gépjármű kicserélésére kötelezte, mely ítélet ellen az alperes fellebbezést nyújtott be. A másodfokon eljáró Pest Megyei Bíróság a fellebbezésnek helyt adott és a felperes keresetét elutasította. Ítéletét azzal indokolta, hogy az alvázvédelmi javítás 18 900 Ft-ba került, és a gépkocsi értékcsökkenése 9000 Ft-ban volt megállapítható. Ennek megfelelően a csere a kijavítás teljesítésével összehasonlítva az alperesnek aránytalan többletköltséget eredményezne. Ezen ítéletet a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság helyben hagyta.
- [4] 3. Másfelől az indítványozó a Pest Megyei Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla illetékfizetésre kötelező, kiegészítő ítéleteit is támadta. A felperes keresetlevele előterjesztésekor ugyanis meghatározatlan perértéket jelölt meg és ennek megfelelően 12 000 Ft. eljárási illetéket rótt le, azonban az első fokú bíróság hiánypótlásra hívta fel, amiatt, hogy álláspontja szerint az illeték alapját a 3 500 000 Ft-os vételár képezte, így pótlólag további 198 000 Ft. eljárási illetéket kellett a felperesnek lerónia. Az alperes a fellebbezésekor szintén 12 000 Ft. fellebbezési illetéket rótt le, azonban hiánypótlásra (a fellebbezési illeték 198 000 Ft-tal történő kiegészítésére) őt sem a fellebbezést felterjesztő első fokú, sem a másodfokú bíróság nem hívta fel. Ezt a felperes az eljárás folyamán több alkalommal sérelmezte is, azonban mivel másodfokon pervesztes lett, a pernyertes alperest nem kötelezték a fellebbezési illeték kiegészítésére.
- [5] Az illetékfizetési kötelezettségről azonban a másodfokú bíróság elmulasztott rendelkezni, ezért később kiegészítő ítéletet hozott, melyben kötelezte az alperest, hogy rójon le 198 000 Ft. fellebbezési illetéket, a felperest pedig arra, hogy fizessen meg az alperesnek 198 000 Ft. perköltséget. Ezen kiegészítő ítéletet változtatta meg az Ítéltábla abban a tekintetben, hogy a felperest *közvetlenül* kötelezte a 198 000 Ft. fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére.
- [6] Az indítványozó szerint az ítéltábla jogértelmezése és mérlegelése önkényes volt, ami a tisztességes eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét eredményezte.
- [7] 4. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem fogadható be.
- [8] 4.1. Az Abtv. 27. §-a értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, melynek benyújtására az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az indítványozó 2012. június 6-án benyújtott alkotmányjogi panaszát a Pest Megyei Bíróság 2010. január hó 21. napján kelt 4.Pf.24.426/2009/9. számú ítéletével, a Pest Megyei Bíróság 2011. március hó 1. napján kelt 4.Pf.24.426/2009/18. számú kiegészítő ítéletével, valamint a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság 2010. április 15. napján kelt Pfv.VII.20.429/2010/7. számú ítéletével összefüggésben nyilvánvalóan elkésetten terjesztette elő.
- [9] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság ezen ítéletek ellen benyújtott alkotmányjogi panaszokat az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdése alapján visszautasította.
- [10] 4.2. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.676/2011/8. számú kiegészítő ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasszal összefüggésben az alábbiakat állapította meg. Az indítványozó ezen ítélettel kapcsolatban azt sérelmezte, hogy neki miért kellett magasabb illetéket lerónia, mint az alperesnek. Az indítványozó ezen következtetése nem helytálló. A Pest Megyei Bíróság a 4.Pf.24.426/2009/9. számú ítéletében elmulasztott rendelkezni a költségek egy részéről, éppen ezért hozott később e körben egy kiegészítő ítéletet. Az ezt követően benyújtott fellebbezés nyomán indult eljárásban a Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy a perköltségről való rendelkezés nem felel meg a törvényi rendelkezéseknek és emiatt változtatta meg részben a Pest Megyei Bíróság kiegészítő ítéletét. Eképp tehát éppen a Fővárosi Ítéltábla alkotmányjogi panasszal támadott kiegészítő ítélete korrigálta az első és a másodfokon eljáró bíróságok mulasztását, illetve a perköltségről szóló – nem a törvénynek megfelelő – rendelkezéseket.
- [11] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség esetén fogadja be. Jelen kiegészítő ítéletben ilyen, az ügyet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség nincs. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Ítéltábla kiegészítő ítélete a hibás teljesítés megállapítása iránt indított alapügy érdemét egyáltalán nem érinti, arra semmilyen szempontból nincs kihatással. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [12] Mivel a Pest Megyei Bíróság 4.Pf.24.426/2009/9. számú ítélete és a 18. számú kiegészítő ítélete, illetve a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VII.20.429/2010/7. számú ítélete ellen benyújtott panaszok elkésettnek minősülnek, továbbá a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.676/2011/8. számú kiegészítő ítéletével összefüggésben az Abtv. 29. §-ában meghatározott, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség nem állapítható meg, az Alkotmánybíróság tanácsa – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 30. § (1) bekezdése,

továbbá az 56. § (2) és (3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3036/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3327/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VII.20.091/2012/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] A indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó jogi személy 2006-ban szállítási szerződést kötött egy másik jogi személlyel. A szerződést aláíró képviselő (I. rendű alperes) készfizető kezességet vállalt a szerződésből eredő esetleges tartozásokért. Az ügyben később indult peres eljárásban a kezességvállalás érvényességét megállapították, a különböző fokú bíróságok azonban eltérően ítélték meg azt a kérdést, hogy ennek alapján az I. rendű alperes házastársa (a II. rendű alperes) a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 30. §-a alapján a közös vagyontól rá eső rész erejéig szintén helytállással tartozik-e.
- [3] Az első és másodfokú bíróság véleménye az volt, hogy a kezességvállalás jelen ügyben visszterhes jogügyletnek minősül. Arra hivatkoztak, hogy a kialakult bírói gyakorlat (EBH 2010/1/2146.) szerint a

szerződést biztosító mellékkötelezettségek ingyenessége/visszterhesége tekintetében az alapügylet jellege a meghatározó. Mivel jelen ügyben a szállítási szerződés visszterhes volt, a kezességvállalás is annak minősül, s ekként a Csjt. 30. § (2) bekezdése alkalmazást nyerhet. A Csjt. 30. § (2) bekezdésében foglalt vélelmet a II. rendű alperes dönthette volna meg, erre azonban a perben nem került sor. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban ellenkező álláspontra helyezkedett, s a jogerős ítéletet ebben a részében megváltoztatta. Ítélete szerint a visszterheség kizáró bizonyítottságának hiányában a kezességet ingyenesnek kell tekinteni, és jelen ügyben nem merült fel olyan adat, ami arra utalna, hogy az alperes a kezességet visszterhesen vállalta volna. Emellett azt is kifejtette a bíróság, hogy a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a II. rendű alperes tudott a kezességvállalásról, s ahhoz hozzájárult, de erre nem került sor (a felperes nem ajánlott fel e körben bizonyítást).

- [4] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján – tehát valódi alkotmányjogi panasz keretében – a Kúria ítéletének alaptörvény-ellenességét állítja, és annak megsemmisítését kéri.
- [5] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelmét látja abban az indítványozó, hogy a Kúria a Legfelsőbb Bíróság EBH 2010/1/2146. sz. elvi bírósági határozatától (a továbbiakban: EBH) eltérő módon ítélte meg a kezesség – mint a szerződést biztosító mellékkötelezettség – ingyenességét/visszterheségét. A Kúriának, mivel el kívánt térni az EBH-tól, jogegységi eljárást kellett volna kezdeményeznie, erre azonban nem került sor, ezáltal pedig sérült a jogbiztonság követelménye.
- [6] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való jogot sérti továbbá az – hangzik az érvelés –, hogy a Kúria maga döntötte el a kérdést, s nem rendelte el új eljárás lefolytatását az ügyben. Az indítványozó rámutat: a II. rendű alperes vonatkozásában a Kúria azért utasította el a keresetet, mert a felperes nem bizonyította, hogy a II. rendű alperes tudott a kezességvállalásról, s ahhoz hozzájárult. Ugyanakkor erre a – s pervesztességhez vezető – hiányolt felperesi bizonyításra éppen azért nem került sor, mert az első- és a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy a II. rendű alperesnek a kezességvállaláshoz való hozzájárulását a Csjt. alapján vélelmezni kell, a vélelmet pedig éppen a II. rendű alperesnek kellene megdöntenie.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérelem a befogadhatóság formai feltételeinek megfelelő. A támadott kúriai ítélet kézbesítésére 2012. június 21-én került sor, a panaszt az elsőfokú bíróságnál augusztus 17-én – tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében írt határidőben – terjesztették elő. Az indít-

ványozó szabályszerűen meghatalmazott jogi képviselő útján jár el [Abtv. 51. § (2)–(3) bekezdés]. A kérelem az Abtv. 52. § (1) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt feltételeket teljesíti: a panasz megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó előírást (Abtv. 27. §), az eljárást megindításának az indokait, illetve a jogsérelem lényegét, a támadott bírósági ítéletet, az Alaptörvény sérülni vélt előírásait és a vélt alaptörvény-ellenesség indokait is.

- [8] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] 3.1. Az Abtv. 27. §-a szerinti egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó a peres eljárás felperese. A támadott kúriai ítélet az ügy érdemében hozott, az eljárást befejező ítélet, amely ellen jogorvoslat nem állt rendelkezésre, ezért az Abtv. 27. § b) pontjának is eleget tesz a panasz.
- [10] 3.2. Az indítványozó a jogbiztonság követelményének, a tisztességes eljáráshoz való jognak, illetve a jogorvoslathoz való jognak a sérelmére hivatkozott.
- [11] Az Alkotmánybíróság rámutat: alkotmányjogi panaszt az Abtv. vonatkozó előírásai szerint csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az Alkotmánybíróság az Abtv. hatályba lépése után is fenntartotta azt a korábban kialakított gyakorlatát, mely szerint a jogbiztonságnak az Alaptörvényben foglalt követelménye nem alapjog, annak sérelmére alkotmányjogi panaszban csak kivételes esetben lehet hivatkozni, mégpedig a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén (ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés). Jelen indítvány nem tartozik ebbe a kivételes körbe: az indítványozó a jogegységi eljárás kezdeményezésének elmulasztását kifogásolta. Az Alaptörvény 25. § (3) bekezdése kifejezetten a Kúria – s nem az Alkotmánybíróság – hatáskörébe utalja a jogalkalmazás egységének a biztosítását. A Kúria továbbá jelen ügyben nem hagyta figyelmen kívül a korábbi, elvi bírósági határozatot: döntésében azt mondta ki, hogy az alapul fekvő tényállások eltérése miatt az EBH az indítványozó perében nem volt irányadó.
- [12] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a jogbiztonság követelményének a sérelmére alapított alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálata a jelen ügyben nincs mód. A kérelem ebben a tekintetben nem felel meg az Abtv. 27. § a) pontjának.
- [13] 3.3. A tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jog tekintetében az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg. Az indítványozó állítása szerint azért lett peresztes, mert elmulasztott bizonyítási indít-

ványt tenni egy olyan kérdés vonatkozásában, amelyet az első- és másodfokon eljáró bíróságok törvényi vélelemként kezeltek (nem bizonyította, hogy a II. rendű alperes a kezesi szerződésről tudott, s ahhoz hozzájárult). Ugyanakkor megállapítható, hogy a Kúria ítélete szerint a pereszteséget nem ez okozta: a Kúria a kezesi szerződést (az alsóbb fokon eljáró bíróságokkal ellentétben) nem minősítette visszterhesnek, s ekként a Csjt. 30. § (2) bekezdésének az alkalmazhatóságát is eleve kizárta. Az a kérdés tehát, hogy a felperes bizonyította-e, hogy a II. rendű alperes tudott a kezesi szerződésről (ahhoz hozzájárult), az eljárás kimenetelét valójában nem befolyásol(hat)ta: a visszterhesség kérdésében való döntéssel a bíróság a pert már eldöntötte.

- [14] A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés tehát a bizonyítási teher meghatározásával kapcsolatban nem merül fel. A tisztességes eljárással és a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben felvetett kérdés (a bizonyítási teher bíróságok általi meghatározása) nem tesz eleget az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek.
- [15] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a kérelem befogadását az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdése és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján eljávva visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró eladó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3344/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3328/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IX.21.516/2011/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Pfv.IX.21.516/2011/6. számú végzése ellen.
- [2] 1. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege szerint az indítványozó (az alapul fekvő per felperese) jogelődje és az alperes 2000-ben társasházat alapítottak oly módon, hogy – egyebek mellett – az alperes külön tulajdonába került a földszinti kapualj és lépcsőház, míg a felperesé lett egy olyan helyiség, melyet emiatt magából a társasházból nem lehetett megközelíteni. Az ily módon „elzárt” helyiség a szomszédos, szintén a felperes jogelődjének a tulajdonában álló ingatlanból volt elérhető. Ez az átjárási lehetőség a kérelem szerint ma már nem áll fenn, tehát a helyiségbe jelenleg nem lehet bejutni.
- [3] Az indítványozó pert indított, kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság állapítsa meg, az alapító okirat vonatkozó rendelkezése (a kapu és lépcsőház külön tulajdonba adása) az akkor hatályos társasházi törvény (a társasházról szóló 1997. évi CLVII. törvény) 16. § (2) bekezdésével ellentétes, s ezért semmis (eszerint a tulajdonostársak közös célját szolgáló épületrész akkor is közös tulajdonba tartozik, ha az a külön tulajdonba tartozó lakáson belül van). Első fokon az indítványozó pernyertes lett, másodfokon peresztes. A felülvizsgálati bíróságként eljáró Kúria az alkotmányjogi panasszal támadott Pfv.IX.21.516/2011/6. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [4] Az indítványozó szerint a Kúria végzése a tulajdonhoz való jogát [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés] sérti, mivel jogellenesen fosztotta meg őt tulajdonjogától. Ezért az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria végzésének megsemmisítését kérte.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az Abtv. 27. §-a értelmében valódi alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet benyújtani. E feltételnek a jelen kérelem nem tesz eleget: a támadott kúriai végzés egy, a jogerős, másodfokú ítéletet teljes egészében hatályon kívül helyező és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító döntés. A Kúria tehát nem hozott érdemi ítéletet az ügyben, végzése pedig az eljárást befejező egyéb döntésnek sem minősül. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának a lehetősége csak a megismételt másodfokú eljárásban – az ügy érdemét érintően – hozott döntés ellen nyílik majd meg.
- [6] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a és 56. § (2)–(3) bekezdése alapján – az Abtv.

47. §-a és az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3382/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3329/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a korhatár előtti nyugdíjak megszűnéséről, a korhatár előtti öregségi ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 9. § c) pontja „1954-ben vagy azt megelőzően született” szövegrésze és a 67. § 13. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011. december 27-én indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a korhatár előtti nyugdíjak megszűnéséről, a korhatár előtti öregségi ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knymt.) 9. § c) pontja „1954-ben vagy azt megelőzően született” szövegrésze és a 67. § 13. pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Indítványa indokolásában a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi CLIV. törvény (Módtv.) 67. § 13. pontjára hivatkozott, mint olyan törvényhelyre, amely hatályon kívül helyezte a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyáról szóló

1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 182/A. §-át. Sem a Módtv, sem a Knymt. 67. § 13. pont számozású rendelkezést nem tartalmaz.
- [3] Az Alkotmánybíróság XX/1426-1/2012. számú végzésében tájékoztatta az indítványozót, hogy az Alkotmánybíróság hatásköreit érintő jogszabályi változások miatt utólagos normakontrollként benyújtott indítványa alapján indult eljárás megszűnt. Az Alkotmánybíróság a végzésben felhívta az indítványozó figyelmét, hogy az el nem bírált indítványában meghatározott jogszabállyal összefüggő, az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványát alkotmányjogi panaszként 2012. március 31-éig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti. Az Alkotmánybíróság a végzésben tájékoztatta az indítványozót az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltételeiről.
- [4] Az Alkotmánybírósághoz 2012. március 23-án alkotmányjogi panasz érkezett az Alkotmánybíróság XX/1426-1/2012. számú végzésével összefüggésben. Az alkotmányjogi panasz indítványozója meghatalmazott jogi képviselője útján a Knymt. 9. § c) pontja „1954-ben vagy azt megelőzően született” szövegrésze és a 67. § 13. pontja alkotmány- és alaptörvény-ellenességének megállapítását és visszaható hatályú megsemmisítését kérte. Az alkotmányjogi panaszban általánosságban az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-ában biztosított jogára hivatkozott, mint a korábbi beadvány megújításának alapjául szolgáló rendelkezésre.
- [5] Az indítvány indokolásában a Knymt. nem létező 67. § 13. pontjára történik hivatkozás.
- [6] A hiánypótlási felhívást követően tett indítvány-kiegészítés pedig ismételt az ugyancsak nem létező Módtv. 67. § 13. pontját hívja fel.
- [7] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [8] 2.1. Mindenekelőtt megállapítható, hogy a Knymt. 67. § 13. pontjával összefüggésben az indítványozó nem tett eleget az Abtv. 52. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt követelménynek, miszerint egyértelműen meg kell jelölni a vizsgálandó jogszabályi rendelkezést. Mivel a jelen ügyben ezt az indítványozó nem tette meg, az indítvány tartalma nem felel meg a törvényi feltételeknek, így azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.
- [9] 2.2. Az indítványozó nem jelölte meg azt sem konkrétan, hogy milyen típusú alkotmányjogi panasszal kívánt élni, de az általa leírtakból kikövetkeztethető, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti ún. közvetlen panaszt terjesztett elő a Knymt. 9. § c) pontjával összefüggésben. E szerint alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [10] Ezen tartalmi feltételnek az indítvány nem felel meg.
- [11] Az indítványozóval szemben a hivatkozott törvényi rendelkezések nem kerültek alkalmazásra, és azok hatályosulása közvetlenül nem érintette. Ez fogalmilag is kizárt, mert az indítványozó nyilatkozata szerint majd a jövőben állhat elő ránézve a korábbiakhoz képest kedvezőtlen jogi helyzet. Ez annyit jelent, hogy az esetleges alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig nem következett be.
- [12] 2.3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [13] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2618/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3330/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a korhatár előtti nyugdíjak megszűnéséről, a korhatár előtti öregségi ellátásról

és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 3. § (1) bekezdése és 7. §-a, valamint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011. december 12-én indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a korhatár előtti nyugdíjak megszűnéséről, a korhatár előtti öregségi ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knymt.) 3. § (1) bekezdése és 7. §-a, valamint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az Alkotmánybíróság XX/1493-1/2012. számú végzésében tájékoztatta az indítványozót, hogy az Alkotmánybíróság hatásköreit érintő jogszabályi változások miatt utólagos normakontrollként benyújtott indítványa alapján indult eljárás megszűnt. Az Alkotmánybíróság a végzésben felhívta az indítványozó figyelmét, hogy az el nem bírált indítványában meghatározott jogszabállyal összefüggő, az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványát alkotmányjogi panaszként 2012. március 31-éig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti. Az Alkotmánybíróság a végzésben tájékoztatta az indítványozót az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltételeiről.
- [3] Az Alkotmánybírósághoz 2012. március 26-án alkotmányjogi panasz érkezett az Alkotmánybíróság XX/1493-1/2012. számú végzésével összefüggésben. Az alkotmányjogi panasz indítványozója meghatalmazott jogi képviselője útján a Knymt. 3. § (1) bekezdése és 7. §-a, valamint a Tny. 18. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és visszaható hatályú megsemmisítését kérte. Az alkotmányjogi panaszban az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozott, mint a korábbi beadvány megújításának alapjául szolgáló rendelkezésre.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az

alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

- [6] Ezen tartalmi feltételnek az indítvány nem felel meg.
- [7] Az indítványozóval szemben a hivatkozott törvényi rendelkezések nem kerültek alkalmazásra, és azok hatályosulása közvetlenül nem érintette. Ez fogalmilag is kizárt, mert az indítványozó nyilatkozata szerint panaszra kedvező elbírálása esetén is csak 2013-ban lenne jogosult nyugdíjra. Ez annyit jelent, hogy az esetleges alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig nem következett be.
- [8] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [9] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2624/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3331/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a korhatár előtti nyugdíjak megszűnéséről, a korhatár előtti öregségi ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 9. § c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó meghatalmazott jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozva indítványozta a korhatár előtti nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti öregségi ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 9. § c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a támadott szabályozás (a szolgálati járandóság megállapításának egyik esetköre) sérti az Alaptörvénynek a tulajdonhoz való jogot biztosító rendelkezését, továbbá diszkriminatív.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [6] Ezen tartalmi feltételnek az indítvány nem felel meg.
- [7] Az indítványozóval szemben ugyanis a hivatkozott rendelkezés még nem került alkalmazásra, és annak hatályosulása – helyzeténél fogva – közvetlenül nem is érintette. Ez annyit jelent, hogy az esetleges alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig nem következett be.
- [8] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [9] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkóvics Barnabás* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3179/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3332/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó szakszervezet meghatalmazott jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozva indítványozta a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a támadott szabályozás (a Magyar Rendvédelmi Karra, illetve a szakszervezetre vonatkozó törvényi rész) sérti az Alaptörvény több rendelkezését, így a Nemzeti Hitvallás együttműködési tételét, a jogállamiság elvét, a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulási kötelezettséget, a jogszabályok kötelező erejét és hierarchiáját, az alapjogok korlátozhatóságának feltételeit, a szervezkedési jogot, a diszkrimináció tilalmát, a munkavállalók és munkaadók együttműködési kötelezettségét, valamint azt, hogy a munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz

befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

- [5] 2.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [6] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tartalma az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak csak részben tesz eleget: olyan szabályozást is támad az indítványozó, amely rá (szakszervezetre) vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz. A Hszt. IV. fejezete ugyanis az újonnan felállított Magyar Rendvédelmi Karról (a továbbiakban: MRK) szól, és nem a szakszervezetről. Az indítványozó érvelése szerint az MRK felállítása és működése érinti, mi több, befolyásolja a szakszervezet tevékenységét, ugyanakkor az indítványozó alkotmányjogi értelemben vett közvetlen érintettsége hiányzik. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése személyes érintettséget követel meg, ebből következően releváns – alkotmánybírósági eljárást kiváltó – alapjogi sérelme csak az MRK tagjainak, vagyis a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak és közalkalmazottainak keletkezhet, egyéneként, csoportosan vagy összességükben. Ez a személyi kör viszont nem azonos a szakszervezettel.
- [7] Mivel az indítványozó nem tartozik a támadott szabályozás személyi hatálya alá, vele szemben a Hszt. IV. fejezete nem is kerülhetett alkalmazásra. Ez annyit jelent, hogy alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig az indítványozót érintően nem következhetett be.
- [8] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti eljárás egyik alapfeltétele, hogy ne legyen a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás. A Hszt. IV/A. fejezetének egészét (a szakszervezetre vonatkozó szabályozás) támadó indítvány nem felel meg ezen befogadhatósági követelménynek. Nyilvánvaló ugyanis, hogy amennyiben a munkáltató (a fegyveres szerv) valamely, a Hszt. közvetlen alkotmányjogi panasszal támadott fejezetében szabályozott kötelezettségét akár tevőlegesen, akár mulasztással megszegi, az érintett (munkavállaló vagy a szakszervezet) egyedi jogorvoslatot kereshet (panasszal élhet, bírósághoz, illetve munkaügyi bírósághoz fordulhat).
- [9] 2.2. Az Abtv. 29. §-a előírja, hogy az Alkotmánybíróság csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén esetben fogadhatja be az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panaszt. Az Alkotmánybíróság az indítványnak a Hszt. IV/A. fejezetét támadó részével kapcsolatban – figyelemmel az indítvány tartalmára, a támadott és az azzal szorosan összefüggő törvényi szabályozásra – megállapította, hogy az indítványban konkretizált problémák vagy azért esnek kívül az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések körén, mert önmagukban csekély súlyúak, vagy olyan alkotmányossági kérdést vetnek fel, amelyben az Alkotmánybíróság már kifejtette álláspontját.
- [10] Így pl. a szakszervezeti jogosultságokról általánosságban azt, hogy: „A szakszervezeti jogok gyakorlását biztosító szabályok megalkotása során a jogalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg, így – az Alkotmány rendelkezéseinek tiszteletben tartásával – szabadon dönthet arról is, hogy a szakszervezeti érdekvédelem és képviselő ellátását milyen jogintézményeken keresztül teszi lehetővé.” (61/B/2004. AB határozat, ABH 2004, 1803, 1807.)
- [11] A szakszervezeti tisztségviselő státuszával kapcsolatosan: „Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a szakszervezetek Alkotmány 4. §-ára visszavezethető védelme elsődlegesen a szakszervezet működését hivatott biztosítani. Ez a védelem a szakszervezet tisztségviselőjét csak akkor illeti meg, ha a tisztségviselőt érintő intézkedés érinti a szakszervezet működését is. Sem az Alkotmány 4. §-ból vagy 70/C. §-ból, sem az Mt. vonatkozó rendelkezéseiből nem következik a szakszervezeti tisztségviselő abszolút védelme; a védelem csupán azt hivatott kizárni, hogy a munkáltatói intézkedés sértse a szakszervezet működését, valamint azt, hogy a szakszervezeti tisztségviselőt jogellenes hátrány érje a tisztsége gyakorlása során kifejtett tevékenysége miatt.” (1136/B/2005. AB határozat, ABH 2007, 1907, 1911–1912.)
- [12] A tagdíjfizetés mikéntjével kapcsolatosan: „1. Az 1991. évi XXIX. törvény – a címében foglaltak szerint, de tartalmát tekintve is – a munkavállalói érdekképviselői tagdíjfizetés önkéntessége tárgyában rendelkezik. A szerződési szabadság elvét, amelyet az Alkotmánybíróság 13/1990. (VI. 18.) AB határozatával a piacgazdaság [Alkotmány 9. § (2) bekezdés] lényegi elemének tekintett – összefüggésben az egyesületi szabadság védelmével – úgy biztosítja, hogy a tagdíjfizetési megbízást a munkáltató és a munkavállaló közötti szabad megállapodás körébe utalja.” [27/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 150, 151.]
- [13] 2.3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

[14] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3150/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3333/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó szakszervezet meghatalmazott jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozva indítványozta a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a támadott szabályozás (a Magyar Rendvédelmi Karra, illetve a szakszervezetre vonatkozó törvényi rész) sérti az Alaptörvény több rendelkezését, így a Nemzeti Hitvallás együttműködési tételét, a jogállamiság elvét, a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulási kötelezettséget, a jogszabályok köte-

lező erejét és hierarchiáját, az alapjogok korlátozhatóságának feltételeit, a szervezkedési jogot, a diszkrimináció tilalmát, a munkavállalók és munkaadók együttműködési kötelezettségét, valamint azt, hogy a munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] 2.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [6] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tartalma az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak csak részben tesz eleget: olyan szabályozást is támad az indítványozó, amely rá (szakszervezetre) vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz. A Hszt. IV. fejezete ugyanis az újonnan felállított Magyar Rendvédelmi Karról (a továbbiakban: MRK) szól, és nem a szakszervezetről. Az indítványozó érvelése szerint az MRK felállítása és működése érinti, mi több, befolyásolja a szakszervezet tevékenységét, ugyanakkor az indítványozó alkotmányjogi értelemben vett közvetlen érintettsége hiányzik. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése személyes érintettséget követel meg, ebből következően releváns – alkotmánybírósági eljárást kiváltó – alapjogi sérelme csak az MRK tagjainak, vagyis a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak és közalkalmazottainak keletkezhet, egyéni szinten, csoportosan vagy összességükben. Ez a személyi kör viszont nem azonos a szakszervezettel.
- [7] Mivel az indítványozó nem tartozik a támadott szabályozás személyi hatálya alá, vele szemben a Hszt. IV. fejezete nem is kerülhetett alkalmazásra. Ez annyit jelent, hogy alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig az indítványozót érintően nem következhetett be.
- [8] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti eljárás egyik alapfeltétele, hogy ne legyen a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás. A Hszt. IV/A. fejezetének egészét (a szakszervezetre vonatkozó szabályozás) támadó indítvány nem felel meg ezen befogadhatósági követelménynek. Nyilvánvaló ugyanis, hogy amennyiben a munkáltató (a fegyveres szerv) valamely, a Hszt. közvetlen alkotmányjogi

panasszal támadott fejezetében szabályozott kötelezettségét akár tevőlegesen, akár mulasztással megszegi, az érintett (munkavállaló vagy a szakszervezet) egyedi jogorvoslást kereshet (panasszal élhet, bírósághoz, illetve munkaügyi bírósághoz fordulhat).

- [9] 2.2. Az Abtv. 29. §-a előírja, hogy az Alkotmánybíróság csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén esetben fogadhatja be az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panaszt. Az Alkotmánybíróság az indítványnak a Hszt. IV/A. fejezetét támadó részével kapcsolatban – figyelemmel az indítvány tartalmára, a támadott és az azzal szorosan összefüggő törvényi szabályozásra – megállapította, hogy az indítványban konkretizált problémák vagy azért esnek kívül az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések körén, mert önmagukban csekély súlyúak, vagy olyan alkotmányossági kérdést vetnek fel, amelyben az Alkotmánybíróság már kifejtette álláspontját.
- [10] Így pl. a szakszervezeti jogosultságokról általánosságban azt, hogy: „A szakszervezeti jogok gyakorlását biztosító szabályok megalkotása során a jogalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg, így – az Alkotmány rendelkezéseinek tiszteletben tartásával – szabadon dönthet arról is, hogy a szakszervezeti érdekvédelem és képviselői ellátását milyen jogintézményeken keresztül teszi lehetővé.” (61/B/2004. AB határozat, ABH 2004, 1803, 1807.)
- [11] A szakszervezeti tisztségviselők státuszával kapcsolatosan: „Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a szakszervezetek Alkotmány 4. §-ára visszavezethető védelme elsődlegesen a szakszervezet működését hivatott biztosítani. Ez a védelem a szakszervezet tisztségviselőjét csak akkor illeti meg, ha a tisztségviselőt érintő intézkedés érinti a szakszervezet működését is. Sem az Alkotmány 4. §-ból vagy 70/C. §-ból, sem az Mt. vonatkozó rendelkezéseiből nem következik a szakszervezeti tisztségviselő abszolút védelme; a védelem csupán azt hivatott kizárni, hogy a munkáltatói intézkedés sértse a szakszervezet működését, valamint azt, hogy a szakszervezeti tisztségviselőt jogellenes hátrány érje a tisztsége gyakorlása során kifejtett tevékenysége miatt.” (1136/B/2005. AB határozat, ABH 2007, 1907, 1911–1912.)
- [12] A tagdíjfizetés mikéntjével kapcsolatosan: „1. Az 1991. évi XXIX. törvény – a címében foglaltak szerint, de tartalmát tekintve is – a munkavállalói érdekképviselői tagdíjfizetés önkéntessége tárgyában rendelkezik. A szerződési szabadság elvét, amelyet az Alkotmánybíróság 13/1990. (VI. 18.) AB határozatával a piacgazdaság [Alkotmány 9. § (2) bekezdés] lényegi elemének tekintett –összefüggésben az egyesülési szabadság védelmével – úgy biztosítja, hogy a tagdíjfizetési megbízást a munkáltató és a munkavállaló közötti szabad megállapodás körébe

utalja.” [27/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 150, 151.]

- [13] 2.3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [14] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3163/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3334/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó meghatalmazott jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozva indítványozta a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését.

- [3] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a támadott szabályozás (a Magyar Rendvédelmi Karra, illetve a szakszervezetre vonatkozó törvényi rész) sérti az Alaptörvény több rendelkezését, így a Nemzeti Hitvallás együttműködési tételét, a jogállamiság elvét, a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulási kötelezettséget, a jogszabályok kötelező erejét és hierarchiáját, az alapjogok korlátozhatóságának feltételeit, a szervezkedési jogot, a diszkrimináció tilalmát, a munkavállalók és munkaadók együttműködési kötelezettségét, valamint azt, hogy a munkavállalónak joga van az egészséget, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] 2.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [6] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tartalma az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak csak részben tesz eleget: olyan szabályozást is támad az indítványozó, amely rá (szakszervezetre) vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz. A Hszt. IV. fejezete ugyanis az újonnan felállított Magyar Rendvédelmi Karról (a továbbiakban: MRK) szól, és nem a szakszervezetről. Az indítványozó érvelése szerint az MRK felállítása és működése érinti, mi több, befolyásolja a szakszervezet tevékenységét, ugyanakkor az indítványozó alkotmányjogi értelemben vett közvetlen érintettsége hiányzik. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése személyes érintettséget követel meg, ebből következően releváns – alkotmánybírósági eljárást kiváltó – alapjogi sérelme csak az MRK tagjainak, vagyis a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak és közalkalmazottainak keletkezhet, egyéni szinten, csoportosan vagy összességükben. Ez a személyi kör viszont nem azonos a szakszervezettel.
- [7] Mivel az indítványozó nem tartozik a támadott szabályozás személyi hatálya alá, vele szemben a Hszt. IV. fejezete nem is kerülhetett alkalmazásra. Ez annyit jelent, hogy alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig az indítványozót érintően nem következhetett be.
- [8] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti eljárás egyik alapfeltétele, hogy ne legyen a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás. A Hszt. IV/A. fejezetének egészét (a szakszervezetre vonatkozó szabályozás) támadó indítvány nem felel meg ezen befogadhatósági követelménynek. Nyilvánvaló ugyanis, hogy amennyiben a munkáltató (a fegyveres szerv) valamely, a Hszt. közvetlen alkotmányjogi panasszal támadott fejezetében szabályozott kötelezettségét akár tevőlegesen, akár mulasztással megszegi, az érintett (munkavállaló vagy a szakszervezet) egyedi jogorvoslatot kereshet (panasszal élhet, bírósághoz, illetve munkaügyi bírósághoz fordulhat).
- [9] 2.2. Az Abtv. 29. §-a előírja, hogy az Alkotmánybíróság csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén esetben fogadhatja be az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panaszt. Az Alkotmánybíróság az indítványnak a Hszt. IV/A. fejezetét támadó részével kapcsolatban – figyelemmel az indítvány tartalmára, a támadott és az azzal szorosan összefüggő törvényi szabályozásra – megállapította, hogy az indítványban konkretizált problémák vagy azért esnek kívül az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések körén, mert önmagukban csekély súlyúak, vagy olyan alkotmányossági kérdést vetnek fel, amelyben az Alkotmánybíróság már kifejtette álláspontját.
- [10] Így pl. a szakszervezeti jogosultságokról általánosságban azt, hogy: „A szakszervezeti jogok gyakorlását biztosító szabályok megalkotása során a jogalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg, így – az Alkotmány rendelkezéseinek tiszteletben tartásával – szabadon dönthet arról is, hogy a szakszervezeti érdekvédelem és képviselő ellátását milyen jogintézményeken keresztül teszi lehetővé.” (61/B/2004. AB határozat, ABH 2004, 1803, 1807.)
- [11] A szakszervezeti tisztségviselők státuszával kapcsolatban: „Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a szakszervezetek Alkotmány 4. §-ára visszavezethető védelme elsődlegesen a szakszervezet működését hivatott biztosítani. Ez a védelem a szakszervezet tisztségviselőjét csak akkor illeti meg, ha a tisztségviselőt érintő intézkedés érinti a szakszervezet működését is. Sem az Alkotmány 4. §-ból vagy 70/C. §-ból, sem az Mt. vonatkozó rendelkezéseiből nem következik a szakszervezeti tisztségviselő abszolút védelme; a védelem csupán azt hivatott kizárni, hogy a munkáltatói intézkedés sértse a szakszervezet működését, valamint azt, hogy a szakszervezeti tisztségviselőt jogellenes hátrány érje a tisztsége gyakorlása során kifejtett tevékenysége miatt.” (1136/B/2005. AB határozat, ABH 2007, 1907, 1911–1912.)
- [12] A tagdíjfizetés mikéntjével kapcsolatban: „1. Az 1991. évi XXIX. törvény – a címében foglaltak szerint, de tartalmát tekintve is – a munkavállalói ér-

dekképviseleti tagdíjfizetés önkéntessége tárgyában rendelkezik. A szerződési szabadság elvét, amelyet az Alkotmánybíróság 13/1990. (VI. 18.) AB határozatával a piacgazdaság [Alkotmány 9. § (2) bekezdés] lényegi elemének tekintett – összefüggésben az egyesülési szabadság védelmével – úgy biztosítja, hogy a tagdíjfizetési megbízást a munkáltató és a munkavállaló közötti szabad megállapodás körébe utalja.” [27/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 150, 151.]

- [13] 2.3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [14] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3171/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3335/2012. (IX. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó szakszervezet meghatalmazott jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

[2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozva indítványozta a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) IV. fejezete és IV/A. fejezete alaptörvény-ellenességének megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését.

[3] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a támadott szabályozás (a Magyar Rendvédelmi Karra, illetve a szakszervezetre vonatkozó törvényi rész) sérti az Alaptörvény több rendelkezését, így a Nemzeti Hitvallás együttműködési tételét, a jogállamiság elvét, a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulási kötelezettséget, a jogszabályok kötelező erejét és hierarchiáját, az alapjogok korlátozhatóságának feltételeit, a szervezkedési jogot, a diszkrimináció tilalmát, a munkavállalók és munkaadók együttműködési kötelezettségét, valamint azt, hogy a munkavállalónak joga van az egészséget, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

[4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

[5] 2.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

[6] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tartalma az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak csak részben tesz eleget: olyan szabályozást is támad az indítványozó, amely rá (szakszervezetre) vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz. A Hszt. IV. fejezete ugyanis az újonnan felállított Magyar Rendvédelmi Karról (a továbbiakban: MRK) szól, és nem a szakszervezetről. Az indítványozó érvelése szerint az MRK felállítása és működése érinti, mi több, befolyásolja a szakszervezet tevékenységét, ugyanakkor az indítványozó alkotmányjogi értelemben vett közvetlen érintettsége hiányzik. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése személyes érintettséget követel meg, ebből következően releváns – alkotmánybírósági eljárást kiváltó – alapjogi sérelme csak az MRK tagjainak, vagyis a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak és közalkalmazottainak keletkezhet, egyénienként, csoportosan

- vagy összességükben. Ez a személyi kör viszont nem azonos a szakszervezettel.
- [7] Mivel az indítványozó nem tartozik a támadott szabályozás személyi hatálya alá, vele szemben a Hszt. IV. fejezete nem is kerülhetett alkalmazásra. Ez annyit jelent, hogy alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig az indítványozót érintően nem következhetett be.
- [8] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti eljárás egyik alapfeltétele, hogy ne legyen a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás. A Hszt. IV/A. fejezetének egészét (a szakszervezetre vonatkozó szabályozás) támadó indítvány nem felel meg ezen befogadhatósági követelménynek. Nyilvánvaló ugyanis, hogy amennyiben a munkáltató (a fegyveres szerv) valamely, a Hszt. közvetlen alkotmányjogi panasszal támadott fejezetében szabályozott kötelezettségét akár tevőlegesen, akár mulasztással megszegi, az érintett (munkavállaló vagy a szakszervezet) egyedi jogorvoslatot kereshet (panasszal élhet, bírósághoz, illetve munkaügyi bírósághoz fordulhat).
- [9] 2.2. Az Abtv. 29. §-a előírja, hogy az Alkotmánybíróság csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén esetben fogadhatja be az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panaszt. Az Alkotmánybíróság az indítványnak a Hszt. IV/A. fejezetét támadó részével kapcsolatban – figyelemmel az indítvány tartalmára, a támadott és az azzal szorosan összefüggő törvényi szabályozásra – megállapította, hogy az indítványban konkretizált problémák vagy azért esnek kívül az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések körén, mert önmagukban csekély súlyúak, vagy olyan alkotmányossági kérdést vetnek fel, amelyben az Alkotmánybíróság már kifejtette álláspontját.
- [10] Így pl. a szakszervezeti jogosultságokról általánosságban azt, hogy: „A szakszervezeti jogok gyakorlását biztosító szabályok megalkotása során a jogalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg, így – az Alkotmány rendelkezéseinek tiszteletben tartásával – szabadon dönthet arról is, hogy a szakszervezeti érdekvédelem és képviselőlet ellátását milyen jogintézményeken keresztül teszi lehetővé.” (61/B/2004. AB határozat, ABH 2004, 1803, 1807.)
- [11] A szakszervezeti tisztségviselők státuszával kapcsolatban: „Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a szakszervezetek Alkotmány 4. §-ára visszavezethető védelme elsődlegesen a szakszervezet működését hivatott biztosítani. Ez a védelem a szakszervezet tisztségviselőjét csak akkor illeti meg, ha a tisztségviselőt érintő intézkedés érinti a szakszervezet működését is. Sem az Alkotmány 4. §-ból vagy 70/C. §-ból, sem az Mt. vonatkozó rendelkezéseiből nem következik a szakszervezeti tisztségviselő abszolút védelme; a védelem csupán azt hivatott kizárni, hogy a munkáltatói intézkedés sértse a szakszervezet működését, valamint azt, hogy a szakszervezeti tisztségviselőt jogellenes hátrány érje a tisztsége gyakorlása során kifejtett tevékenysége miatt.” (1136/B/2005. AB határozat, ABH 2007, 1907, 1911–1912.)
- [12] A tagdíjfizetés mikéntjével kapcsolatban: „1. Az 1991. évi XXIX. törvény – a címében foglaltak szerint, de tartalmát tekintve is – a munkavállalói érdekképviselői tagdíjfizetés önkéntessége tárgyában rendelkezik. A szerződési szabadság elvét, amelyet az Alkotmánybíróság 13/1990. (VI. 18.) AB határozatával a piacgazdaság [Alkotmány 9. § (2) bekezdés] lényegi elemének tekintett –összefüggésben az egyesületi szabadság védelmével – úgy biztosítja, hogy a tagdíjfizetési megbízást a munkáltató és a munkavállaló közötti szabad megállapodás körébe utalja.” [27/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 150, 151.]
- [13] 2.3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [14] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3173/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3336/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 52. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók meghatalmazott jogi képviselőjük útján alkotmányjogi panaszt nyújtottak be.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésére hivatkozva indítványozták a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 52. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a támadott szabályozás (a hivatásos szolgálat felső korhatárának felemelése) sérti az Alaptörvénynek a tulajdonhoz való jogot biztosító rendelkezését.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [6] Ezen tartalmi feltételnek az indítvány nem felel meg.
- [7] Az indítványozókkal szemben ugyanis a hivatkozott rendelkezés még nem került alkalmazásra, és annak hatályosulása – koruknál fogva – közvetlenül nem is érintette őket. Ez fogalmilag is kizárt, mert az indítványozók a korábbi szabályozás alapján sem lennének nyugdíjogosultak. Ez annyit jelent, hogy az esetleges alapjogi sérelem legkésőbb az alkotmányjogi panasz előterjesztéséig nem következett be.
- [8] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [9] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3164/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3337/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Mfv.II.10.762/2007/4. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó férje nevében alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságon.
- [2] Az indítványozó 2009. augusztus 20-án kelt indítványában a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hozott Mfv.II.10.762/2007/4. számú ítéletének nemzetközi szerződésbe ütközését állította, továbbá előadta, hogy az ítélet alkotmányos jogait sérti, valamint jogszabálysértő. Az Alkotmánybíróság főtítkára 2009. szeptember 14-én kelt levelében tájékoztatta az indítványozót, hogy ügyében az alkotmánybírósági eljárás megindítására nincs lehetőség, tekintettel arra, hogy az indítványában kérték nem tartoznak az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [3] Az indítványozó 2011. november 23-án kelt beadványában ismételtén kérte a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hozott Mfv.II.10.762/2007/4. számú ítéletével kapcsolatos alkotmánybírósági eljárás megindítását, tekintettel arra, hogy értesülései szerint, 2012-től meg fognak változni az Alkotmánybíróság hatáskörével kapcsolatos eljárási szabályok.
- [4] Az Alkotmánybíróság elnöke 2012. január 18-án kelt, IV/1615-1/2012. számú AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselettel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. A végzés a kiegészítés határidejének 2012. március 31. napját jelölte meg, egyben tájékoztatta az indítványozót, hogy a kiegészítés elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3338/2012. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VIII.20.820/2011/5. számú közbenső ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasz 2012. február 14-én érkezett az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló történeti tényállás szerint az indítványozóval, mint alperessel szemben kártérítés tárgyában terjesztettek elő keresetet. A peres eljárás során a felperes, mint biztosított a közte, valamint az alperes, mint biztosító között létrejött biztosítási szerződés alapján biztosítási szolgáltatás és kamatai megfizetésére kérte kötelezni alperest. Alperes ellenkérelmében kifogás útján megtámadta a biztosítási szerződést arra hivatkozással, hogy a szerződés megkötésekor tévedésben volt a biztosított vagyontárgy tulajdonosát illetően, emiatt a szerződést a belső szabályzatának tilalma miatt nem is köthette volna meg.
- [3] A másodfokú – alperest biztosítási szolgáltatás nyújtására kötelező – közbenső ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A jelen alkotmányjogi panasszal támadott, a Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott közbenső ítélete hatályában fenntartotta a másodfokú határozatot.
- [4] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Fővárosi Törvényszéken, kérve a Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott, Pfv.VIII.20.820/2011/5. számú közbenső ítéletének felülvizsgálatát és megsemmisítését.
- [5] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott ítélete sérti Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) I. cikk (3)–(4) bekezdésében, és a IV. cikk (1) bekezdésében számára is biztosított jogokat.

- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról döntenéi jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi

- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról döntenéi jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [6] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó a IV/1615-1/2012. számú AB végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig nem tett eleget. Az indítványozó indítvány-kiegészítése a megadott határidő után, 2012. május 21-én érkezett az Alkotmánybíróságra. Ez a tény az Abtv. 64. § c) pontja és az Ügyrend 31. § (3) bekezdése alapján az érdemi vizsgálat formai akadályát képezi.
- [7] Az Alkotmánybíróság megállapítja továbbá, hogy az indítványozó a végzésben foglalt kötelező jogi képviselőre vonatkozó felhívásnak sem tett eleget, ezért nem felel meg az Abtv. 51. § (2) bekezdésében foglalt feltételnek.
- [8] Az Alkotmánybíróság utal rá, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak sem, mert megállapítható, hogy a támadott ítélet alapjául szolgáló peres eljárásban nem az indítványozó, hanem annak férje szerepelt peres félként.
- [9] 3. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén tanácsban eljárva rövidített indokolással el látott végzést hoz.
- [10] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva az Abtv. 64. § c) pontja, az 51. § (2) bekezdése továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1615/2012.

- panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [7] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert nem felel meg az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott, az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi követelményeknek.
- [8] Az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény több cikkére, azonban nem ad elő olyan érvelést, amely megindokolná a felülvizsgálati eljárásban hozott – a másodfokú ítéletet hatályában fenntartó – bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.
- [9] Az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítvány kizárólag magánjogi jellegű, az alkotmánybírósági eljárást megelőző bírósági peres eljárásban már eldöntött jogvita ismételt eldöntésére irányul.
- [10] Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén tanácsban eljárva rövidített indokolással el látott végzést hoz.
- [11] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva az Abtv. 29. §-a és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2333/2012.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.mkab.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató

HU ISSN 2062–9273